

Załącznik do uchwały nr 1481/V/15
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 27.11.2015r.

Regulamin konkursu

Regionalny Program Operacyjny
Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Oś priorytetowa 10

Edukacja

Działanie 10.1

Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej

Poddziałanie 10.1.1

Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej

Konkurs nr:RPDS.10.01.01-IZ.00-02-023/15

Spis treści

Słownik skrótów i pojęć	4
I. Informacje ogólne	7
1. Regulamin konkursu.....	7
2. Podstawy prawne.....	7
3. Podstawowe informacje na temat konkursu	9
4. Przedmiot konkursu	10
6. Realizacja zasad horyzontalnych.....	15
7. Zmiana regulaminu lub anulowanie konkursu	17
II. Wymagania konkursowe.....	18
1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu.....	18
2. Uczestnicy projektu.....	18
3. Okres realizacji projektu.....	19
4. Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie.....	19
5. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego	24
6. Zlecenie usług merytorycznych innym podmiotom.....	25
7. Umowa o dofinansowanie projektu.....	26
III. Podstawowe zasady udzielania finansowania	28
1. Informacje ogólne	28
2. Wkład własny	28
3. Szczegółowy budżet projektu.....	30
4. Podatek od towarów i usług (VAT).....	35
5. Cross – financing	35
6. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	36
7. Rozliczanie wydatków w projekcie.....	37
8. Przekazywanie dofinansowania	38
9. Pomoc publiczna	40
IV. Składanie wniosku o dofinansowanie.....	42
1. Termin złożenia wniosku o dofinansowanie.....	42
2. Uzupełnienie formalnych braków i oczywistych omyłek	42
V. Wybór projektów	44
1. Komisja Oceny Projektów	44
2. Procedura oceny formalno-merytorycznej.....	44

3. Analiza kart oceny i obliczanie liczby przyznanych punktów	65
4. Negocjacje	66
5. Rozstrzygnięcie konkursu	67
VI. Procedura odwoławcza.....	69
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy procedury odwoławczej.....	69
2. Protest	69
3. Sposób złożenia protestu	70
4. Zakres i weryfikacja protestu	70
5. Pozostawienie protestu bez rozpatrzenia.....	71
6. Rozpatrzenie protestu.....	71
7. Wycofanie protestu.....	71
8. Skarga do sądu administracyjnego	72
VII. Postanowienia końcowe	73
VIII. Spis załączników.....	74

Słownik skrótów i pojęć

Beneficjent – podmiot publiczny lub prywatny, odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Fundusze strukturalne – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny

IOK – Instytucja Organizująca Konkurs.

IP RPO WD – Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

IZ RPO WD – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego.

KM RPO WD – Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

KOP – Komisja Oceny Projektów.

MiIR – Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

Kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy – kompetencje, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia, do których zalicza się następujące kompetencje kluczowe z katalogu wskazanego w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10):

a) porozumiewanie się w językach obcych;

b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne;

c) kompetencje informatyczne;

d) umiejętność uczenia się;

e) kompetencje społeczne;

f) inicjatywność i przedsiębiorczość.

Kompetencje wskazane w lit. b i c są zaliczane do kompetencji podstawowych, pozostałe należą do katalogu kompetencji przekrojowych;

Kompetencje społeczno-emocjonalne – umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągnięcia pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań¹;

Osoby z niepełnosprawnościami – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375).

uczeń/dziecko z niepełnosprawnością – uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie lub opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej (dla uczniów: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; dla dzieci w wieku przedszkolnym: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub opinia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju).

Obszar wiejski – zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. to obszar o małej gęstości zaludnienia (kod 03) – zgodnie ze stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji DEGURBA obszary słabo zaludnione to obszary, na

których więcej niż 50% populacji zamieszkuje tereny wiejskie (tj. gminy, które zostały przyporządkowane do kategorii 3 klasyfikacji DEGURBA). Zestawienie gmin zamieszczone jest na stronie internetowej EUROSTAT. W województwie dolnośląskim jako obszary wiejskie zostały wskazane gminy: Bolesławiec (gmina wiejska), Gromadka, Nowogrodziec, Osiecznica, Warta Bolesławiecka, Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica, Kamienna Góra (gmina wiejska), Lubawka, Marciszów, Leśna, Lubań (gmina wiejska), Platerówka, Siekierczyn, Lubomierz, Lwówek Śląski, Mirsk, Wleń, Zawidów, Bogatynia, Sulików, Węgliniec, Zgorzelec (gmina wiejska), Wojcieszów, Pielgrzymka, Świerzawa, Zagrodno, Złotoryja (gmina wiejska), Jerzmanowa, Kotła, Pęcław, Żukowice, Góra, Jemielno, Niechlów, Wąsocz, Chojnów (gmina wiejska), Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Miłkowice, Prochowice, Ruja, Lubin (gmina wiejska), Rudna, Ścinawa, Chocianów, Gaworzyce, Grębocice, Przemków, Radwanice, Dzierżoniów (gmina wiejska), Łagiewniki, Niemcza, Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko (gmin wiejska), Łądek-Zdrój, Lewin Kłodzki, Międzylesie, Nowa Ruda (gmina wiejska), Radków, Stronie Śląskie, Szczytna, Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinkowice, Strzegom, Świdnica (gmina wiejska), Żarów, Czarny Bór, Mieroszów, Stare Bogaczowice, Walim, Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Żąbkowicki, Stoszowice, Żąbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok, Cieszków, Krośnice, Milicz, Bierutów, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Oleśnica (gmina wiejska), Syców, Twardogóra, Domaniów, Jelcz-Laskowice, Oława (gmina wiejska), Borów, Kondratowice, Przeworno, Strzelin, Wiązów, Kostomłoty, Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, Udanin, Oborniki Śląskie, Prusice, Trzebnica, Wisznia Mała, Zawonia, Brzeg Dolny, Wińsko, Wołów, Czernica, Długotłęka, Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, Żórawina, Żmigród, Kąty Wrocławskie.

Portal – www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320).

RPO WD 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

SL2014 – aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy.

SNOW - System Naboru i Oceny Wniosków.

Specjalne potrzeby edukacyjne – potrzeby, które w procesie rozwoju dzieci i młodzieży wynikają z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy);
- b) niepełnosprawności (np. upośledzenie umysłowe, niewidzenie i słabe widzenie, niesłyszenie i słabe słyszenie, afazja, niepełnosprawność ruchowa, całościowe zaburzenie rozwojowe ze spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone);
- c) choroby przewlekłej;
- d) niedostosowania społecznego albo zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- e) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno - społecznym, powstających m. in. w wyniku sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- f) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;
- g) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych;

h) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości oraz przedmiotów zawodowych;

i) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

Standard minimum – narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS (**załącznik nr 7** do niniejszego Regulaminu). Narzędzie to obejmuje zestaw pięciu zagadnień i ocenia czy wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w ramach analizy problematyki projektu, zaplanowanych działań, wskaźników i opisu wpływu realizacji projektu na sytuację kobiet i mężczyzn, a także w ramach działań na rzecz zespołu projektowego.

SzOOP RPO WD – Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

UE – Unia Europejska.

UMWD – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Ustawa - ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.).

Wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Beneficjenta lub partnera, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania.

Wniosek – wniosek o dofinansowanie projektu.

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu.

Wychowanie przedszkolne - obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

I. Informacje ogólne

1. Regulamin konkursu

Regulamin w szczególności określa cel i zakres konkursu, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Osi Priorytetowej 10 – *Edukacja* Działania 10.1 – Poddziałania 10.1.1 **Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.**

Konkurs ogłasza Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 pełniąca rolę Instytucji Organizującej Konkurs. Funkcję Instytucji Zarządzającej pełni Zarząd Województwa Dolnośląskiego. Zadania związane z naborem realizuje Departament Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego z siedzibą we Wrocławiu, ul. Walońska 3-5, kod pocztowy 50-413.

Regulamin oraz wszystkie niezbędne do złożenia na konkurs dokumenty są dostępne na stronie internetowej RPO WD 2014-2020: www.rpo.dolnyslask.pl oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Przystąpienie do konkursu jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień regulaminu.

W kwestiach nieuregulowanych niniejszym regulaminem konkursu, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej.

2. Podstawy prawne

Konkurs jest prowadzony w oparciu o niżej wymienione akty prawne, dokumenty programowe, a także inne dokumenty niżej niewymienione, które dotyczą realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych:

- a. Rozporządzenie ogólne;
- b. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470);
- c. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 czerwca 2015 roku zmieniające Rozporządzenie w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich z dnia 18 grudnia 2009 roku;
- d. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- e. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.);
- f. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);
- g. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (DZ. U. z 2013r., poz. 330, z późn. zm.);
- h. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404, z późn. zm.);

- i. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.);
- j. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r., poz. 782, z późn. zm.);
- k. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.);
- l. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.);
- m. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1);
- n. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 roku uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, s. 1);
- o. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy *de minimis* i pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z poz. 1073);
- p. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przyjęty przez Komisję Europejską 18 grudnia 2014 r.;
- q. Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 z dnia 14 września 2015 r.;
- r. Kryteria wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zatwierdzone uchwałą nr 2/15 z dnia 6 maja 2015 r. Komitetu Monitorującego RPO WD 2014-2020 z późniejszymi zmianami;
- s. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 31 marca 2015 r. w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020;
- t. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 kwietnia 2015 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- u. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 22 kwietnia 2015 r. w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- v. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 maja 2015 r. w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- w. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 czerwca 2015 r. w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;
- x. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 marca 2015 r. w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;

- y. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 31 marca 2015 r. w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- z. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 31 marca 2015 r. w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020;
- aa. Wytyczne z dnia 30 kwietnia 2015 r. w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- bb. Wytyczne z dnia 8 maja 2015 r. w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020.

3. Podstawowe informacje na temat konkursu

Projekty, na które ogłoszony jest niniejszy nabór wniosków, realizowane mogą być tylko w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Osi Priorytetowej X - Edukacja, Działania 10.1 Poddziałanie 10.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.

Wnioski o dofinansowanie powinny być wypełnione w Systemie Naboru i Oceny Wniosków (SNOW) za pomocą tzw. generatora wniosków o dofinansowanie EFS. Aplikacja służy do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. System umożliwia tworzenie, edycję oraz wydruk wniosków o dofinansowanie, a także zapewnia możliwość ich podpisywania i złożenia. Zostanie on udostępniony wraz z instrukcją najpóźniej w dniu rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie.

Oświadczenia oraz dane zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wniosek o dofinansowanie projektu zawiera klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń.”.

Na stronie www.rpo.dolnyslask.pl na bieżąco będą publikowane informacje o projektach, które zakwalifikowały się do kolejnego etapu oceny i o rozstrzygnięciu konkursu.

IOK udziela wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu i odpowiedzi na zapytania indywidualne kierowane na adres poczty elektronicznej:

- pife@dolnyslask.pl
- pife.jeleniagora@dolnyslask.pl
- pife.legnica@dolnyslask.pl
- pife.walbrzych@dolnyslask.pl

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania będą zamieszczane na stronie www.rpo.dolnyslask.pl w ramach informacji dotyczących procedury wyboru projektów oraz niezbędnych do przedłożenia wniosku o dofinansowanie.

Po ogłoszeniu konkursu IOK zorganizuje spotkania dla wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie. Szczegółowe informacje dotyczące terminów i miejsca spotkań wraz z formularzem zgłoszeniowym będą zamieszczane na stronie internetowej www.rpo.dolnyslask.pl.

Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz do list projektów ocenionych w poszczególnych etapach oceny i listy projektów wybranych do dofinansowania.

IOK będzie wymagać od Wnioskodawcy wyłącznie informacji i dokumentów niezbędnych do oceny spełniania kryteriów obowiązujących w danym konkursie oraz umożliwiających identyfikację Wnioskodawcy i komunikowanie się z nim.

Wnioski w ramach konkursu będą przyjmowane od 30.11.2015 r. do 14.12.2015 r. na warunkach opisanych w regulaminie konkursu.

Procedura oceny w ramach konkursu składa się z:

1. etapu weryfikacji technicznej – etap obligatoryjny, odbywający się poza KOP. Etap obejmuje sprawdzenie oraz ewentualne wezwanie do uzupełnienia braków formalnych i oczywistych omyłek zgodnie z art. 43 ustawy. Wniosek uzupełniony/skorygowany po terminie lub niepoprawiony/nieuzupełniony prawidłowo pozostaje bez rozpatrzenia i nie zostanie dopuszczony do oceny dokonywanej w ramach prac KOP.
2. etapu oceny formalno – merytorycznej obejmującego ewentualne negocjacje - etap obligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. W pierwszej kolejności obejmuje on ocenę spełniania kryteriów formalnych i dostępu, polegającą na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”, albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu. Następnie projekt, w przypadku gdy kryteria formalne i dostępu zostaną spełnione, sprawdzany jest pod kątem spełniania kryteriów merytorycznych, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie konkursu. Oceny na tym etapie dokonuje 2 członków KOP.

Kategorią interwencji dla niniejszego konkursu jest kategoria interwencji 115, która odpowiada bezpośrednio celowi dążącemu do ograniczania i zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnianiu równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Wybór projektów do dofinansowania jest przeprowadzony w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny. Wnioskodawcom zapewniony jest równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz równe traktowanie.

Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w regulaminie konkursu, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień roboczy.

4 Przedmiot konkursu

W ramach niniejszego konkursu ogłoszony jest nabór na następujące typy projektów:

10.1.A. Uruchamianie nowych miejsc w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowych ośrodkach edukacji przedszkolnej m.in.

specjalnych i integracyjnych oraz uruchomienie nowych miejsc alternatywnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym.

Powyższe wsparcie powinno skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego. Ponadto Beneficjenta zobowiązuje się do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu.

Nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone:

- a) w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd.,
- b) w budynkach innych niż wymienione w punkcie a), w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia,
- c) w funkcjonujących OWP,
- d) w nowej bazie lokalowej.

10.1.B. Dodatkowe zajęcia edukacyjne i specjalistyczne mające na celu rozwój dzieci na wczesnym etapie edukacji, poprzez rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz wyrównujące zdiagnozowane deficyty. Wykaz dodatkowych zajęć obejmuje:

- a) zajęcia specjalistyczne takie jak zajęcia: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- b) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty;
- c) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna;
- d) zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne;
- e) zajęcia rozwijające u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy (tj. porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość) oraz właściwe postawy/ umiejętności (kreatywność, innowacyjność, praca zespołowa oraz pobudzające ciekawość świata).

Dodatkowe zajęcia mogą być adresowane do wszystkich dzieci danego OWP, niezależnie od liczby nowo utworzonych. Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych może stanowić nie więcej

niż 30% kosztów bezpośrednich projektu¹. Limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Dodatkowe zajęcia powinny wynikać ze zdiagnozowanych deficytów w edukacji przedszkolnej w konkretnej gminie/mieście, z uwzględnieniem możliwości ich kontynuacji, np. przez nauczycieli wychowania przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu. Również dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci objętych wsparciem.

Zajęcia rozwijające u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencje kluczowe mogą objąć realizację projektów edukacyjnych w OWP, realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia przedszkolnego dla danego etapu edukacyjnego; realizację różnych form rozwijających uzdolnienia; wdrożenie nowych form i programów nauczania; nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym OWP (w tym m. in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych.

Zajęcia z zakresu rozwijania właściwych postaw/umiejętności powinny być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem.

Organ prowadzący OWP jest zobowiązany do złożenia oświadczenia przeciwdziałającego ryzyku podwójnego finansowania, deklarującego, iż informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach.

W celu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami jest możliwe finansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym np. zatrudnienie asystenta dziecka, dostosowanie posiłków z uwzględnieniem specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności dziecka, zakup pomocy dydaktycznych adekwatnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, w oparciu o indywidualnie przeprowadzoną diagnozę. Mechanizm racjonalnych usprawnień został opisany w dalszej części Regulaminu konkursu.

10.1.C. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności poprzez współpracę nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Wsparcie może być realizowane zwłaszcza przez:

a) doradztwo, kursy, szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określone w

---

¹ Przy czym, jeśli w poprzednim roku dzieci uczestniczyły w zajęciach dodatkowych np. w zakresie gimnastyki korekcyjnej to w ramach realizowanego projektu EFS istnieje możliwość sfinansowania zajęć z tego zakresu tylko dla dzieci przystępujących do projektu - czyli de facto dla dzieci, dla których są tworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego. "W tym samym zakresie" oznacza zajęcia realizowane w analogicznym zakresie obszarowym (np. logopeda, gimnastyka korekcyjna, angielski), co do treści i odbiorców.

rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz inne formy podwyższenia kwalifikacji pod kątem rozwijania u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych oraz właściwej postawy (m.in. kreatywność, innowacyjność, praca zespołowa, ciekawość świata), jak też właściwego wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną;

b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;

c) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkami wychowania przedszkolnego i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, (m.in. praktyki, staże);

d) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty albo instytucjami wspomagającymi przedszkola.

Projekt z zakresu doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP powinien zostać każdorazowo poprzedzony diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania OWP na określone kompetencje i kwalifikacje. Podmiot przeprowadzający diagnozę ma możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji wspomagających OWP, tj. z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.

Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP powinno przyczyniać się do poprawy kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej.

Wymagana jest realizacja typu projektu 10.1.A. Odpowiednio typ 10.1.B oraz 10.1.C mogą występować jedynie jako uzupełnienie działań określonych w typie projektu 10.1.A. Dla dzieci z niepełnosprawnościami dodatkowe zajęcia nie muszą być uzupełniające w stosunku do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

Projekty składane w odpowiedzi na konkurs powinny przyczyniać się do realizacji celów RPO WD, w szczególności muszą wpisywać się w realizację celu szczegółowego Poddziałania 10.1.1 „Zwiększenie liczby miejsc w edukacji przedszkolnej i podniesienie kompetencji uczniów w przedszkolach”.

Wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego powinno powodować:

a) zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego;

b) upowszechnienie wychowania przedszkolnego, w tym zwłaszcza wśród dzieci 3-4 letnich i dzieci z niepełnosprawnościami;

c) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

d) poprawę jakości wychowania przedszkolnego.

5. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu

Ogółem alokacja przeznaczona na konkurs wynosi: **12 366 395 PLN²**

---

² Ogólna alokacja na konkurs może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

- w tym budżet środków europejskich: 12 366 395 PLN;

Alokacja konkursu została podzielona na konkurs horyzontalny oraz pięć obszarów realizacji projektów w ramach których dofinansowanie otrzymają projekty realizowane na wskazanym obszarze do poziomu zaplanowanej alokacji.

W tym:

Ogółem alokacja przeznaczona na **konkurs horyzontalny**³ wynosi: **1 755 457 PLN**⁴

- w tym budżet środków europejskich: 1 755 457 PLN;

Ogółem alokacja przeznaczona na **Zachodni Obszar Interwencji**⁵ wynosi: **2 279 045 PLN**⁶

- w tym budżet środków europejskich: 2 279 045 PLN

Ogółem alokacja przeznaczona na **Legnicko-Głogowski Obszar Interwencji**⁷ wynosi: **3 121 071 PLN**⁸

- w tym budżet środków europejskich: 3 121 071 PLN

Ogółem alokacja przeznaczona na **Obszar Interwencji Doliny Baryczy**⁹ wynosi: **1 779 432 PLN**¹⁰

- w tym budżet środków europejskich: 1 779 432 PLN

Ogółem alokacja przeznaczona na **Obszar Interwencji Równiny Wrocławskiej**¹¹ wynosi: **1 374 969 PLN**¹²

- w tym budżet środków europejskich: 1 374 969 PLN

---

³ W ramach konkursu mogą zostać dofinansowane projekty wykraczające swoim obszarem realizacji poza jedną OSI.

⁴ Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

⁵ W skład Zachodniego Obszaru Interwencji wchodzi Gminy: miejskie-Bolesławiec, Lubań, Świeradów-Zdrój, Zawidów, Zgorzelec; wiejskie- Bolesławiec, Gromadka, Osiecznica, Warta Bolesławiecka, Lubań, Platerówka, Siekierczyn, Sulików, Zgorzelec oraz miejsko-wiejskiej-Nowogrodziec, Leśna, Olszyna, Lwówek Śląski, Bogatynia, Pieńsk, Węgliniec.

⁶ Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

⁷ W skład Legnicko-Głogowskiego Obszaru interwencji wchodzi Gminy: miejskie-Jawor, Głogów, Chojnów, Lubin, Legnica; wiejskie-Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie, Złotoryja, Głogów, Jerzmanowa, Kotła, Pęcław, Żukowice, Chojnów, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Marciszów, Miłkowice, Ruja, Lubin, Rudna, Gaworzyce, Grębocice, Radwanice oraz miejsko-wiejskiej – Prochowice, Ścinawa, Chocianów, Polkowice, Przemków, Bolków.

⁸ Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

⁹ W skład Obszaru Interwencji Doliny Baryczy wchodzi Gminy: wiejskie- Jemielno, Niechlów, Cieszków, Krośnice, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Zawonia, Wińsko oraz miejsko-wiejskie – Góra, Wąsosz, Milicz, Bierutów, Międzybórz, Syców, Twardogóra, Prusice, Żmigród, Brzeg Dolny, Wołów.

¹⁰ Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

¹¹ W skład Obszaru Interwencji Równiny Wrocławskiej wchodzi Gminy: miejskie – Oława, wiejskie – Domaniów, Oława, Borów, Kondratowice, Przeworno, Kostomłoty, Malczyce, Udanin, Jordanów Śląski, Mietków oraz miejsko-wiejskie – Strzelin, Wiązów, Środa Śląska.

¹² Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

Ogółem alokacja przeznaczona na **Obszar Ziemia Dzierżoniowsko-Kłodzko-Ząbkowicka**¹³ wynosi: **2 056 421 PLN**¹⁴

- w tym budżet środków europejskich: 2 056 421 PLN

Minimalny udział wkładu własnego Beneficjenta w ramach konkursu wynosi 5% wydatków kwalifikowalnych projektu w zakresie projektów typu 10.1.B,10.1.C.

W przypadku występowania w projekcie różnych typów wparcia wśród których występuje typ 10.1.A minimalny wkład własny Beneficjenta wynosi 15%.

Alokacja może zostać zwiększona między innymi w celu dofinansowania projektów wyłonionych w procedurze odwoławczej.

6.Realizacja zasad horyzontalnych

Zasada równości szans i niedyskryminacji polega na umożliwieniu wszystkim osobom – bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną – sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu. Projekt musi być co najmniej neutralny.

Zasada **zrównoważonego rozwoju** oznacza, iż rozwój gospodarczy i cywilizacyjny nie powinien odbywać się kosztem wyczerpywania zasobów nieodnawialnych i niszczenia środowiska. Obecna generacja powinna zaspokajać swoje aspiracje rozwojowe bez naruszania zdolności do zaspokajania potrzeb i aspiracji rozwojowych przyszłych pokoleń. Kryterium zrównoważonego rozwoju powinno być w szczególności spełniane w kontekście wzajemnego rozwoju gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska naturalnego, z tego względu, że rozwój obu tych dziedzin pociąga za sobą zmiany w naturalnym otoczeniu człowieka..

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn, to zasada, która ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Ocena zgodności projektów współfinansowanych z EFS z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywa się na podstawie tzw. „standardu minimum” opisanego w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 oraz karcie oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 4 do regulaminu.

Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane

¹³ W skład Obszaru Ziemia Dzierżoniowsko-Kłodzko-Ząbkowicka wchodzi Gminy: miejskie – Bielawa, Dzierżoniów, Pieszyce, Piława Górna, Duszniki-Zdrój, Kłodzko, Kudowa-Zdrój, Polanica-Zdrój; wiejskie – Dzierżoniów, Łagiewniki, Kłodzko, Lewin Kłodzki, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice oraz miejsko-wiejskie – Niemcza, Bystrzyca Kłodzka, Lądek-Zdrój, Międzyzlesie, Radków, Stronie Śląskie, Szczytna, Bardo, Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok.

¹⁴ Ogólna alokacja może zostać zwiększona o środki z budżetu państwa w przypadku przyjęcia do realizacji projektów w których Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do wnoszenia 15% wkładu własnego.

w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (DZ. U. z 2015r., poz. 1422).

W ramach realizowanych projektów należy stosować mechanizmy racjonalnych usprawnień, czyli konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

W projektach dedykowanych wyłącznie lub przede wszystkim osobom z niepełnosprawnościami wydatki na sfinansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień należy zaplanować na poziomie wniosku o dofinansowanie projektu.

W ramach projektów ogólnodostępnych, w szczególności w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej zasadę równości szans i niedyskryminacji dla osób z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami, również należy zastosować mechanizm racjonalnych usprawnień. Wnioskodawca w trakcie realizacji projektu ma możliwość finansowania nieprzewidzianych we wniosku kosztów związanych z koniecznością dostosowania projektu lub wykorzystywanej infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.

Decyzję w sprawie finansowania mechanizmu racjonalnych usprawnień podejmuje IOK będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu, biorąc pod uwagę zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów. Wydatki, o których mowa powyżej można ponosić po uzyskaniu akceptacji IOK. Uzasadnienie potrzeby dostosowania projektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami powinno uwzględniać:

- dysfunkcje związane z danym uczestnikiem projektu;
- bariery otoczenia;
- charakter usługi realizowanej w ramach projektu.

W ramach przykładowego katalogu kosztów racjonalnych usprawnień możliwe jest sfinansowanie:

- a) kosztów specjalistycznego transportu na miejsce realizacji wsparcia;
- b) dostosowania architektonicznego budynków niedostępnych (np. zmiana miejsca realizacji projektu; budowa tymczasowych podjazdów; montaż platform, wind, podnośników; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych celem właściwego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących itp.);
- c) dostosowania infrastruktury komputerowej (np. wynajęcie lub zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer do kontaktu z osobą posługującą się językiem migowym, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a);
- d) dostosowania akustycznego (wynajęcie lub zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie, np. pętli indukcyjnych, systemów FM);
- e) asystenta tłumaczącego na język łatwy;
- f) asystenta osoby z niepełnosprawnością;
- g) tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- h) przewodnika dla osoby mającej trudności w widzeniu;

- i) alternatywnych form przygotowania materiałów projektowych (szkoleniowych, informacyjnych, np. wersje elektroniczne dokumentów, wersje w druku powiększonym, wersje pisane alfabetem Braille'a, wersje w języku łatwym, nagranie tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym, itp.);
- j) zmiany procedur;
- k) wydłużonego czasu wsparcia (wynikającego np. z konieczności wolniejszego tłumaczenia na język migowy, wolnego mówienia, odczytywania komunikatów z ust, stosowania języka łatwego itp.);
- l) dostosowania posiłków, uwzględniania specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności.

Każdy wydatek poniesiony w celu ułatwienia dostępu i uczestnictwa w projekcie osób z niepełnosprawnościami jest kwalifikowalny, o ile nie stanowi wydatku niekwalifikowalnego na mocy przepisów unijnych oraz Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Łączny koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 tys. PLN.

IOK zapewnia możliwość finansowania i kwalifikowania wydatków związanych z mechanizmem racjonalnych usprawnień poprzez elastyczność budżetu projektu, o której mowa w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Umożliwi to Beneficjentom dokonywanie przesunięć środków w ramach budżetu na ten cel, w momencie pojawienia się w projekcie specjalnych potrzeb osoby lub osób z niepełnosprawnościami.

7. Zmiana regulaminu lub anulowanie konkursu

IOK zastrzega sobie prawo do anulowania konkursu w następujących przypadkach do momentu zatwierdzenia listy rankingowej:

- a) naruszenia przez IOK w toku procedury konkursowej przepisów prawa i/lub zasad regulaminu konkursowego, które są istotne i niemożliwe do naprawienia,
- b) zaistnienie sytuacji nadzwyczajnej, której IOK nie mogła przewidzieć w chwili ogłoszenia konkursu, a której wystąpienie czyni niemożliwym lub rażąco utrudnia kontynuowanie procedury konkursowej lub stanowi zagrożenie dla interesu publicznego,
- c) ogłoszenie aktów prawnych lub wytycznych horyzontalnych w istotny sposób sprzecznych z postanowieniami niniejszego regulaminu,
- d) awaria lub brak dostępności SNOW.

IOK zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w niniejszym regulaminie w trakcie trwania konkursu, za wyjątkiem zmian skutkujących nierównym traktowaniem wnioskodawców, chyba, że konieczność wprowadzenia tych zmian wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W przypadku zmiany regulaminu IOK zamieszcza w każdym miejscu, w którym podała do publicznej wiadomości regulamin informację o jego zmianie, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje. IOK udostępnia w szczególności na swojej stronie internetowej oraz portalu poprzednie wersje regulaminów. W związku z tym zaleca się, aby Wnioskodawcy zainteresowani aplikowaniem o środki w ramach niniejszego konkursu na bieżąco zapoznawali się z informacjami zamieszczanymi na stronie internetowej www.rpo.dolnyslask.pl.

II. Wymagania konkursowe

1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

W ramach konkursu o dofinansowanie realizacji projektu mogą ubiegać się podmioty wyszczególnione w SzOOP RPO WD, tj.:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne jst;
- organizacje pozarządowe;
- organy prowadzące publiczne i niepubliczne przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego;
- przedsiębiorcy.

O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty, które podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ponadto, w projektach realizowanych w partnerstwie, decyzja lub umowa o dofinansowanie jest zawierana z Beneficjentem, który działa „w imieniu i na rzecz partnerów” należy więc uznać, że o ile umowa partnerska nie reguluje tej kwestii odmiennie podmiotem „otrzymującym dofinansowanie / wsparcie” jest każdy z partnerów. Oznacza to, że wykluczenie danego podmiotu z możliwości otrzymania środków uniemożliwia mu uzyskanie statusu partnera w projekcie.

2. Uczestnicy projektu

Zgodnie z zapisami SZOOP RPO WD 2014-2020, środki EFS zostaną przeznaczone na wsparcie udzielane rzecz wychowania przedszkolnego kierowane do:

- a) dzieci w wieku przedszkolnym określonym w ustawie o systemie oświaty;
- b) rodziców, opiekunów prawnych dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w Ustawie o systemie oświaty;
- c) nowo utworzonych i istniejących OWP, w tym przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, m.in. specjalnych i integracyjnych;
- d) nauczycieli i pracowników pedagogicznych zatrudnionych w OWP, w tym w specjalnych i integracyjnych;
- e) kadry przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego

UWAGA! Projekt niespełniający tego wymogu, tzn. przewidujący wsparcie grupy docelowej niewpisującej się we wskazane powyżej, zostanie odrzucony na etapie oceny formalno-merytorycznej.

W oparciu o definicję zawartą w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, uczestnikiem projektu w ramach niniejszego konkursu jest osoba fizyczna bezpośrednio korzystająca z interwencji EFS. Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia wspólnych wskaźników produktu (dotyczących co najmniej płci, wieku, wykształcenia) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku. Osób niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników. Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby, prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji, podjęcia zatrudnienia).

Warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu jest uzyskanie danych potrzebnych do monitorowania wskaźników oraz przeprowadzenia ewaluacji, a także zobowiązanie osoby fizycznej do przekazania informacji na temat jej sytuacji po opuszczeniu projektu.

Beneficjent jest odpowiedzialny za dołożenie wszelkich starań w celu potwierdzenia, że dana osoba spełnia warunki udziału w projekcie.

Weryfikacja, dokonywana przez Beneficjenta celem sprawdzenia, czy uczestnik spełnia kryteria kwalifikowalności udziału w projekcie odbywa się na podstawie deklaracji uczestnictwa w projekcie.

Wiek uczestników projektów liczony jest na podstawie daty urodzenia i mierzony w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie. Za moment rozpoczęcia udziału w projekcie uznaje się moment przystąpienia do projektu, tj. przystąpienia do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu.

3. Okres realizacji projektu

Przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu należy uwzględnić czas trwania procedury konkursowej – IOK szacuje, że dla tego naboru średni czas procedury konkursowej liczony od dnia zakończenia naboru wniosków do dnia podpisania umowy o dofinansowanie projektu wyniesie od 5 do 7 miesięcy w zależności od liczby złożonych wniosków.

Zgodnie z kryteriami oceny projektów przyjętymi przez Komitet Monitorujący RPO WD 2014-2020, IOK podjęła decyzję, że okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu będzie przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jednak nie wcześniej niż przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na własną odpowiedzialność.

Wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 i umowie o dofinansowanie.

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 czerwca 2015 r. w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 istnieje możliwość finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w OWP, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego, odbywa się także przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. **Najpóźniejszy termin złożenia ostatniego wniosku o płatność to maj 2018 r. W związku z tym projekt musi zakończyć się do kwietnia 2018 r.**

We wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu, mając na uwadze to, iż okres ten jest zarówno rzeczowym, jak i finansowym okresem realizacji projektu.

4. Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa **odpowiednie wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie**. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego regulaminu oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania w projekcie wskaźników programowych określonych w RPO WD 2014-2020:

- a) **Wskaźniki produktu:** dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem (zgodnie z definicją określoną w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020). W ramach Działania 10.1 określono poniższe wskaźniki produktu:

Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika
Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie.	szt.	Liczba nowoutworzonych miejsc dla dzieci w: - ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego), - istniejącej bazie oświatowej, - nowej bazie lokalowej w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Wsparcie polega na utworzeniu miejsca wychowania przedszkolnego i dofinansowaniu działalności bieżącej przez 12 miesięcy.
Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	Liczba dzieci, które zostały objęte wsparciem bezpośrednim w postaci dodatkowych zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne w ramach edukacji przedszkolnej. Wsparcie polega na rozszerzeniu oferty placówki przedszkolnej o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowane w celu wyrównania stwierdzonych deficytów (np. zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem i terapeutą itp.), a także w celu podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej.
Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.	osoby	Liczba wszystkich nauczycieli wychowania przedszkolnego, szkół i placówek dla dzieci i młodzieży objętych wsparciem w programie. Formy wsparcia opisane w <i>Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 w obszarze edukacji.</i>

Wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie (co do zasady za rozpoczęcie udziału w projekcie uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu).

- b) **Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:** dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie i mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału przez uczestnika w projekcie. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach Działania 10.1:

Nazwa wskaźnika rezultatu bezpośredniego	Jednostka miary	Definicja wskaźnika ¹⁵
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.	osoby	<p>Definicja kwalifikacji jest zgodna z definicją zawartą w części dot. wskaźników EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych dla wskaźnika <i>liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu</i>.</p> <p>Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:</p> <p>a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,</p> <p>b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,</p> <p>c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,</p> <p>d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.</p> <p>Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się / kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji.</p> <p>Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje/kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.</p>

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu bezpośredniego z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające działaniom zaplanowanym w ramach projektu. Wybór co najmniej jednego wskaźnika produktu i rezultatu jest niezbędny do zarejestrowania projektu w SL2014.

¹⁵ Definicje wskaźników rezultatu bezpośredniego są zgodne z definicjami odpowiednich wskaźników zawartymi we *Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014-2020 dla EFS (WLWK)*, która stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki projektowe).

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany, tj. kiedy można uznać, że problem został rozwiązany (złagodzony), a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu. Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które Beneficjent zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu projektodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu jak i rezultatu bezpośredniego, co umożliwi osobie weryfikującej część sprawozdawczą wniosku o płatność monitorowanie realizacji celu projektu. Wskaźniki określone w projekcie powinny spełniać warunki reguły CREAM, czyli powinny być:

- Precyzyjne – jasno zdefiniowane i bezsporne (C - clear);
- Odpowiadające przedmiotowi pomiaru i jego oceny (R - relevant);
- Ekonomiczne – mogą być mierzone w ramach racjonalnych kosztów (E – economic);
- Adekwatne – dostarczające wystarczającej informacji nt. realizacji projektu (A – adequate);
- Mierzalne – łatwe do zmierzenia i podlegające niezależnej walidacji (M – monitorable).

Odpowiednio we wniosku należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników pomiaru celu. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego.

Dla wszystkich wskaźników uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie należy określić, na podstawie przeprowadzonej analizy problemu/problemów, ich wartości bazowe (czyli przed rozpoczęciem realizacji projektu) oraz wartości docelowe, których osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie celu projektu. Obowiązek ten nie dotyczy wskaźników produktu. Wartość bazowa określona dla wskaźników rezultatu nie jest wliczana do wartości docelowej. Wartości bazowe i docelowe wskaźników powinny odnosić się do założonych celów projektu i dotyczyć zakresu planowanego wsparcia projektowego.

Ponadto w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca obowiązany jest wybrać **wszystkie adekwatne dla zaplanowanego w projekcie wsparcia**, wspólne wskaźniki produktu z listy WLWK stanowiącej załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020:

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Definicja wskaźnika ¹⁶
1	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sztuki	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po

¹⁶ Definicje wspólnych wskaźników produktu są zgodne z definicjami odpowiednich wskaźników zawartymi we *Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014-2020 dla EFS (WLWK)*, która stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

			<p>nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie.</p> <p>Jako obiekty budowlane należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).</p> <p>Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone.</p> <p>Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
2	Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	Osoby	<p>Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie nabywania / doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi).</p> <p>Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby objęte wsparciem w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt. Taka sytuacja może wystąpić przy cross-financingu w projektach POPC i RPO dotyczących e-usług publicznych, ale również np. w POIŚ przy okazji wdrażania inteligentnych systemów transportowych. Identyfikacja charakteru i zakresu nabywanych kompetencji będzie możliwa dzięki możliwości pogrupowania wskaźnika według programów, osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych.</p>

3	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Sztuki	<p>Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami.</p> <p>Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia.</p> <p>Definicja na podstawie <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020</i>.</p>
---	--	--------	--

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu poprzez ustalenie źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

5. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

Projekt może być realizowany w partnerstwie. Partnerzy w projekcie to podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt.

Beneficjent projektu, będący stroną umowy o dofinansowanie, pełni rolę partnera wiodącego. Niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa, odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu ponosi Beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie.

Dla przejrzystości finansowej w projekcie w przypadku przepływów finansowych między partnerami wymagane jest utworzenie odrębnych rachunków bankowych poszczególnych członków partnerstwa.

Projekt partnerski jest realizowany na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu zawartej z Beneficjentem (partnerem wiodącym) działającym w imieniu i na rzecz partnerów w zakresie określonym umową partnerską, Wnioskodawca musi posiadać pełnomocnictwo do podpisania umowy i wniosku o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz partnerów.

Utworzenie lub zainicjowanie partnerstwa musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Oznacza to, że partnerstwo musi zostać utworzone albo zainicjowane przed rozpoczęciem realizacji projektu. Nie jest to jednak równoznaczne z wymogiem zawarcia porozumienia albo umowy o partnerstwie między Wnioskodawcą a partnerami przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

W przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej, podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.), ubiegający się o dofinansowanie dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów.

Przed zawarciem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowaniu projektu dokumentem wymaganym przez instytucję organizującą konkurs jest umowa partnerska (porozumienie) szczegółowo określająca reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wskazująca wiodącą rolę jednego podmiotu (partnera wiodącego) reprezentującego partnerstwo, który ostatecznie jest odpowiedzialny za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie.

Udział partnerów i wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, a także potencjału społecznego musi być adekwatny do celu projektu. Opis potencjału społecznego partnera zawarty we wniosku rozumiany, jako zdolności społeczne (kapitał społeczny w postaci umiejętności do samoorganizowania się i współpracy oraz zaangażowania w poprawę sytuacji grupy docelowej) będzie przedmiotem oceny formalno-merytorycznej przez IOK.

6. Zlecenie usług merytorycznych innym podmiotom

Wydatki związane ze zlecaniem usług merytorycznych w ramach projektu mogą stanowić wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że są wskazane w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie.

Wartość wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych w ramach projektu nie przekracza 30% wartości projektu.

Nie jest kwalifikowalne zlecenie usług merytorycznych przez Beneficjenta partnerom projektu i odwrotnie.

Przy zlecaniu usług merytorycznych należy stosować zasady określone we wzorze umowy o dofinansowanie.

Przy określonych wartościach zamówienia Beneficjent udziela zamówień w ramach projektu zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) albo zasadą konkurencyjności szczegółowo opisaną w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz w umowie o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy Wnioskodawca przed podpisaniem umowy o dofinansowanie dokonał wyboru wykonawcy zamówienia zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych albo zasadą konkurencyjności przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, może zostać zobowiązany do przesłania dokumentów dotyczących zamówienia w celu weryfikacji spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w umowie o dofinansowanie.

7. Umowa o dofinansowanie projektu

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie w przypadku wyłonienia jego projektu do dofinansowania podpisuje z IZ RPO WD umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik nr 10, lub załącznik nr 11 dla projektów zakładających uproszczony sposób rozliczania, bądź załącznik nr 12 w przypadku projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe.

Umowa o dofinansowanie projektu może być zawarta pod warunkiem otrzymania przez IZ RPO WD pisemnej informacji, że dany Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) i nie figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych prowadzonym przez Ministra Finansów. Warunek dotyczy również partnerów.

Beneficjent podpisując umowę o dofinansowanie zapewnia, że wyznaczone przez niego oraz przez partnera/partnerów (o ile występuje partner/występują partnerzy) osoby będą wykorzystywały **profil zaufany ePUAP lub bezpieczny podpis elektroniczny** weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w ramach uwierzytelnienia czynności dokonywanych w ramach SL2014. Podpisując umowę osoba/y uprawniona/e do reprezentowania Beneficjenta składa/ją **wniosek/ki o nadanie dostępu dla osoby/ób uprawnionej/nych w ramach SL2014.**

Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie **IZ RPO WD będzie wymagać złożenia załączników wymienionych we wzorze umowy** o dofinansowanie projektu **oraz dodatkowo:**

- kopii statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę prawną działalności Wnioskodawcy potwierdzonej za zgodność z oryginałem,
- potwierdzonego za zgodność z oryginałem wypisu z organu rejestrowego dotyczącego Wnioskodawcy aktualnego na dzień podpisania umowy o dofinansowanie (z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed planowanym dniem podpisania umowy), np. wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego, innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej) lub innego dokumentu potwierdzającego formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy,
- pełnomocnictwa lub upoważnienia do reprezentowania Wnioskodawcy (załącznik wymagany jedynie w przypadku, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nieposiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionych do podpisania wniosku są co najmniej 2 osoby),
- wniosku/ków o nadanie dostępu dla osoby/ób uprawnionej/nych w ramach SL2014, zgodnie z załącznikiem nr 5 do Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020,
- informacji o numerze rachunku bankowego wyodrębnionego dla projektu w zakresie: nazwy właściciela rachunku, nazwy i adresu banku, numeru rachunku,
- oświadczenia dotyczącego stosowania przepisów PZP, zgodnie z załącznikiem nr 15 do regulaminu,
- oświadczenia dotyczącego wydatków inwestycyjnych, zgodnie z załącznikiem nr 16 do regulaminu
- potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy partnerskiej lub porozumienia, podpisanej przez strony i zweryfikowanej przez osobę do tego uprawnioną, np. radcę prawnego, zawartej zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 6 niniejszego rozdziału regulaminu – w przypadku wniosku o dofinansowanie projektu składanego w partnerstwie.

Niezłożenie żądanych załączników w wyznaczonym przez IOK terminie może oznaczać rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. Złożenie dokumentów zawierających informacje sprzeczne

z treścią wniosku o dofinansowanie projektu może skutkować odstąpieniem przez IOK od podpisania umowy.

III. Podstawowe zasady udzielania finansowania

1. Informacje ogólne

Zasady finansowania projektu określa umowa o dofinansowanie projektu, SzOOP RPO WD oraz Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Kwota przeznaczona na konkurs wynosi **12 366 395 PLN**.

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie z budżetu państwa) może wynosić 95% w przypadku wybranych typów projektu.

Minimalna wartość projektu wynosi **50 000 PLN**.

Beneficjent ma obowiązek ujawniania wszelkich dochodów, które powstają w związku z realizacją projektu. W przypadku, gdy projekt generuje na etapie realizacji dochody, Beneficjent wykazuje we wnioskach o płatność wartość uzyskanego dochodu i dokonuje jego zwrotu do dnia 10 stycznia roku następnego po roku, w którym powstał. IZ RPO WD może wezwać Wnioskodawcę do zwrotu dochodu w innym terminie.

2. Wkład własny

Minimalny udział wkładu własnego Wnioskodawcy w ramach konkursu wynosi 5% wydatków kwalifikowalnych projektu w zakresie projektów typu 10.1.B,10.1.C.

W przypadku występowania w projekcie różnych typów wsparcia wśród których występuje typ 10.1.A minimalny wkład własny Wnioskodawcy wynosi 15%. Np.: Beneficjent zaplanował w projekcie realizację typu wsparcia 10.1.A i 10.1.B – jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w wysokości 15% lub Beneficjent zaplanował w projekcie realizację typu wsparcia 10.1.A i 10.1.C – jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w wysokości 15%.

Wkład własny niekoniecznie musi być wnoszony przez Beneficjenta. Może być wniesiony także przez partnera, jak również uczestników projektu, o ile zostało to uwzględnione we wniosku o dofinansowanie.

Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników powinna być zawarta we wniosku o dofinansowanie.

Wkładem własnym są środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi zatem różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Wnioskodawcy, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

Wkład własny jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to Wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego.

W przypadku niewniesienia przez Wnioskodawcę wkładu własnego w kwocie określonej w umowie o dofinansowanie projektu, IZ RPO może obniżyć kwotę przyznanego dofinansowania proporcjonalnie do jej udziału w całkowitej wartości projektu. Wkład własny, który zostanie rozliczony ponad wysokość wskazaną w umowie o dofinansowanie może zostać uznany za niekwalifikowalny.

Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne jak i prywatne. O zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny / prywatny) decyduje status prawny Wnioskodawcy / partnera / strony trzeciej lub podmiotu/osoby, która dany wkład wnosi. Wkład własny może więc pochodzić ze środków m.in.: budżetu JST (szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego) i prywatnych.

Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, stanowi wydatek kwalifikowalny.

Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez Wnioskodawcę ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy. Należy podkreślić, iż wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.

Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego są następujące:

- wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom,
- wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
- wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,
- w przypadku wykorzystania nieruchomości lub jej części na rzecz projektu jej wartość nie przekracza wartości rynkowej; ponadto wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518, z późn. zm.) – aktualnym w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność (wkładem własnym nie zawsze jest cała nieruchomość, mogą być to np. sale, których wartość wycenia się jako koszt eksploatacji/ utrzymania danego metrażu),
- w przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy spełnione są warunki, o których mowa poniżej.

W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
- należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska),
- w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu,

- wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu,
- wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny.

W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) niebędących wkładem własnym Beneficjenta, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

W celu uniknięcia podwójnego finansowania nie można wносить wkładu niepieniężnego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych.

Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich, jak i bezpośrednich.

3. Szczegółowy budżet projektu

Koszty projektu są przedstawiane we wniosku o dofinansowanie w formie **budżetu zadaniowego**. Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kosztów kwalifikowalnych projektu w podziale na zadania merytoryczne w ramach kosztów bezpośrednich oraz koszty pośrednie. W odniesieniu do zadań merytorycznych we wniosku wykazywany jest limit kosztów, które mogą zostać poniesione przez Beneficjenta na ich realizację.

W budżecie projektu Wnioskodawca wskazuje i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.

Na etapie realizacji projektu dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o zasady określone w umowie o dofinansowanie projektu.

W projekcie w ramach kosztów bezpośrednich możliwe jest stosowanie jednej z następujących metod rozliczania:

- a) na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów – w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) przekracza wyrażoną w PLN równowartość 100.000 EUR;
- b) kwot ryczałtowych - w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR.

Zgodnie z kryterium formalnym, w przypadku projektów, w których wartość dofinansowania nie przekracza 100 000 EUR wydatki rozliczane są z zastosowaniem kwot ryczałtowych. Powyższa kwota jest przeliczana na PLN z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany

stosowanego przez Komisję Europejską aktualnego na dzień ogłoszenia konkursu¹⁷. Dla niniejszego konkursu kwota ta wynosi 423 560 PLN.¹⁸

UWAGA!: Projekt, w którym wartość dofinansowania (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, niespełniający tego kryterium zostanie odrzucony.

Projekty powyżej tej wartości, zakładające rozliczenie na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) w wyniku oceny budżetu spadnie poniżej 100 tys. EUR, są odrzucane jako niespełniające kryterium „W projekcie, w którym wartość dofinansowania nie przekracza 100 000 EUR zastosowano kwoty ryczałtowe, o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*”.

Kwotą ryczałtową jest kwota za wykonanie określonego/ych w projekcie zadania/zadań uzgodniona na etapie zatwierdzania wniosku o dofinansowanie. Beneficjent we wniosku wykazuje, czy planuje rozliczać projekt jedną czy kilkoma kwotami. Co do zasady zadanie powinno być rozliczane jedną kwotą ryczałtową. Dla każdej z kwot ryczałtowych należy wskazać twarde i mierzalne wskaźniki produktów. Nie jest możliwe, aby część zadań w ramach projektu była rozliczana ryczałtowo, natomiast pozostałe zadania na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto Wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. IZ RPO rozlicza Wnioskodawcę ze zrealizowanych zadań w ramach projektu zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie (załącznik nr 11). Szczegółowe zasady przesunięć środków określa umowa o dofinansowanie projektu.

Wnioskodawca przedstawia w budżecie planowane koszty projektu z podziałem na koszty bezpośrednie – koszty dotyczące realizacji poszczególnych zadań merytorycznych w projekcie oraz koszty pośrednie – koszty administracyjne związane z obsługą projektu.

Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, w szczególności:

- a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
- b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki,

---

¹⁷ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

¹⁸ Wartość przeliczona kursem EBC z dnia 29.09.2015r..

- d) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),
- e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
- g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych),
- h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby personelu, o którym mowa w lit. a - d,
- i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- k) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
- l) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,
- m) koszty ubezpieczeń majątkowych,
- n) koszty ochrony,
- o) koszty sprzątania pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
- p) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.

W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte *cross-financingiem*.

Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. IZ RPO na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie.

Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie,
- b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie,
- c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie,
- d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN.

Okres kwalifikowania wydatków w ramach Programu:

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2023 r.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne określone wyżej. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jednak nie wcześniej niż początek okresu

kwalifikowalności. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych i umowie o dofinansowanie.

Początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków określona w umowie o dofinansowanie może zostać zmieniona w uzasadnionym przypadku, na wniosek beneficjenta, za zgodą IZ będącej stroną umowy, na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.

Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2023 r. oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową. W takim przypadku wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w Wytycznych.

Do współfinansowania ze środków UE nie można przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług.

Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta. Niemniej, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone.

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a. został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie,
- b. jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
- c. jest zgodny z RPO WD 2014-2020 i SZOOP RPO WD 2014-2020,
- d. został uwzględniony w budżecie projektu, z zastrzeżeniem pkt 11 i 12 podrozdziału 8.3 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10 kwietnia 2015 r. (zwanymi dalej *Wytycznymi*),
- e. został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie,
- f. jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- g. został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- h. został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w dokumentach wymienionych powyżej,
- i. został wykazany we wniosku o płatność, zgodnie z Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej z dnia **3 marca 2015 r.**,
- j. dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców,

k. jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w *Wytycznych*, lub regulaminie konkursu.

Do wydatków niekwalifikowanych należą m.in.:

- a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- b) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele,
- c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- d) kary i grzywny,
- e) świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
- f) odpisy dokonywane na ZFŚS w projektach realizowanych ze środków Pomocy Technicznej,
- g) rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi,
- h) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- i) wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych, wydatki związane ze sprawami sądowymi (w tym wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych) oraz koszty realizacji ewentualnych orzeczeń wydanych przez sąd bądź komisje rozjemcze, z wyjątkiem:
  - wydatków związanych z procesem odzyskiwania środków od beneficjentów w trybie ustawy o finansach publicznych, po akceptacji IZ RPO WD,
  - wydatków wynikających z zastosowania mechanizmu waloryzacji ceny,
  - wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy dokonanego w drodze porozumienia, ugody sądowej oraz orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 357¹ Kodeksu cywilnego,
  - wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia ryczałtowego na mocy wyroku sądu, o którym mowa w art. 632 § 2 Kodeksu cywilnego.
- j) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych¹⁹,
- k) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o VAT, oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, z zastrzeżeniem pkt 6 sekcji 6.19.1,
- l) wydatki poniesione na zakup nieruchomości przekraczające 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu,
- m) zakup lokali mieszkalnych,
- n) inne niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu,
- o) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na PLN według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji - bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności, zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.),

---

¹⁹ 7 lub 10 lat liczone jest w miesiącach kalendarzowych od daty nabycia (np. 7 lat od dnia 9 listopada 2014 r. to okres od tej daty do 9 listopada 2007 r.).

- p) wydatki związane z czynnością techniczną polegającą na wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku wszystkich projektów, lub formularza wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów,
- q) premia dla współautora wniosku o dofinansowanie opracowującego np. studium wykonalności, naliczana jako procent wnioskowanej/uzyskanej kwoty dofinansowania i wypłacana przez beneficjenta (ang. *success fee*),
- r) w przypadku projektów współfinansowanych z EFS – wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako *cross-financing*, o którym mowa w podrozdziale 8.7 z zastrzeżeniem lit. l,

Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

4. Podatek od towarów i usług (VAT)

Wydatki w ramach projektu mogą obejmować koszt podatku od towarów i usług (VAT). Wydatki te zostaną uznane za kwalifikowalne tylko wtedy, gdy Wnioskodawca nie ma prawnej możliwości ich odzyskania.

Oznacza to, iż zapłacony VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy Wnioskodawca, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (czyli Wnioskodawca nie ma prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny nawet, jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez Wnioskodawcę czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

Wnioskodawca, który uzna VAT za wydatek kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (w okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu.

Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu Wnioskodawca (oraz każdy z partnerów) składa oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT w ramach realizowanego projektu oraz zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej części poniesionego podatku VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez Wnioskodawcę lub partnerów.

5. Cross – financing

Cross-financing to zasada, która pozwala finansować w projekcie z Europejskiego Funduszu Społecznego część wydatków typowych dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dzięki temu możliwa jest realizacja projektów bardziej kompleksowych, które lepiej dopasowują się do potrzeb Beneficjenta. Na przykład możliwe jest sfinansowanie prac z zakresu przystosowania budynków i pomieszczeń do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne poprzez wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020.

Wartość wydatków w ramach cross- finansingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.

Cross-financing w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wydatki powinny wynikać z potrzeby realizacji danego projektu i stanowić logiczne uzupełnienie działań. Cross-financing powinien być powiązany wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu. Cross-financing nie może dotyczyć kosztów pośrednich.

Zakup środków trwałych, **za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń**, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu. Ponadto należy zwrócić uwagę na rozróżnienie pomiędzy remontem budynku, który nie jest dopuszczalny w ramach cross-financingu, a dostosowaniem budynku do potrzeb projektu. Remontem budynku będzie w szczególności wykonywanie prac związanych z elewacją budynku lub innych prac remontowych niezwiązanych bezpośrednio z realizowanym projektem (np. wymiana okien w całym budynku). Natomiast, jako dostosowanie należy przyjąć wykonanie takich robót budowlanych, w wyniku których nastąpi przystosowanie pomieszczenia do spełnienia funkcji, którą to pomieszczenie będzie miało spełniać w projekcie.

Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

6. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest składany przez Wnioskodawcę, nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy o dofinansowanie **weksel in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksla in blanco**.

W przypadku, gdy wartość dofinansowania projektu przekracza limit określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju wydanym na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stosuje się przepisy ww. rozporządzenia.

Jeśli nie jest możliwe ustanowienie zabezpieczenia w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową lub Beneficjent wskaże jako preferowaną jedną z innych form zabezpieczenia, jest ono ustanawiane w jednej lub w kilku formach wybranych przez IOK.

Złożenie zabezpieczenia nie dotyczy Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Bankiem Gospodarstwa Krajowego, na podstawie art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ponadto w przypadku projektu realizowanego przez Beneficjenta będącego państwową jednostką budżetową w partnerstwie z podmiotami prywatnymi, Beneficjent ma obowiązek, na poziomie umowy partnerskiej, określenia form zabezpieczenia wykonania przez partnera danej części projektu umożliwiających zwrot nieprawidłowo wykorzystanych środków.

Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Beneficjenta po ostatecznym rozliczeniu umowy, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w projekcie oraz – jeśli dotyczy – zwrocie niewykorzystanych środków. Przez zwrot dokumentu stanowiącego

zabezpieczenie umowy rozumie się jego osobisty odbiór w siedzibie IZ RPO WD przez osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta. Możliwe jest również komisyjne zniszczenie zabezpieczenia na podstawie pisemnego upoważnienia IZ RPO WD lub po upływie terminu podanego w piśmie informującym o końcowym rozliczeniu i zamknięciu projektu.

W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sędow-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub w przypadku prowadzenia egzekucji administracyjnej zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy może nastąpić po zakończeniu postępowania i, jeśli takie było jego ustalenie, odzyskaniu środków.

W przypadku, gdy wniosek przewiduje trwałość projektu lub rezultatów, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po upływie okresu trwałości.

Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jako **koszt pośredni** stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

7. Rozliczanie wydatków w projekcie

Zgodnie z pkt. 3 niniejszego rozdziału i na określonych tam zasadach, Beneficjent rozlicza koszty bezpośrednio w projekcie w następujący sposób:

a) na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów

W przypadku takiego projektu Beneficjent zobowiązuje się, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, do prowadzenia wyodrębnionego kodu księgowego lub wyodrębnionej ewidencji dotyczącej realizacji projektu, umożliwiających identyfikację poszczególnych operacji księgowych i gospodarczych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach projektu w sposób przejrzysty, w zakresie m.in. rozrachunków, kosztów, przychodów, operacji przeprowadzanych na rachunkach bankowych, operacji gotówkowych, aktywów (w tym środków trwałych) i innych operacji związanych z realizacją projektu, z wyłączeniem kosztów pośrednich.

W przypadku Beneficjenta prowadzącego księgi rachunkowe i sporządzającego sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) przez „oddzielny system księgowości albo odpowiedni kod księgowy”, o którym mowa w przepisach art. 125 ust. 4 lit. b) Rozporządzenia nr 1303/2013, należy rozumieć ewidencję wyodrębnioną w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych (nie zaś odrębne księgi rachunkowe). W ramach tych ksiąg, Beneficjenta zobowiązany jest do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji dla operacji w ramach projektu.

W przypadku Beneficjenta, który nie prowadzi pełnej księgowości w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, dopuszczalnym rozwiązaniem jest wykorzystanie do celów ewidencji dla operacji w ramach projektu narzędzi księgowych, które Beneficjent jest zobowiązany stosować na podstawie obowiązujących przepisów, tj. podatkowej księgi przychodów i rozchodów (w rozumieniu art. 24a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych - Dz.U. 2012 poz. 361 z późn. zm.). W przypadku tego typu Beneficjenta, wymóg zapewnienia oddzielnej ewidencji dla projektu może być spełniony jedynie poprzez wprowadzenie odpowiedniego (wyodrębnionego) kodu księgowego dla wszystkich transakcji dotyczących projektu.

W przypadku Beneficjenta, który nie ma obowiązku, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, prowadzenia jakiegokolwiek ewidencji, zobowiązany jest on — dla potrzeb projektu realizowanego w ramach RPO WD 2014-2020 — do prowadzenia Zestawienia (wyodrębnionej

ewidencji) dokumentów dotyczących wszystkich operacji związanych z realizacją projektu (poprzez regularne jego sporządzanie i wypełnianie celem bieżącego ewidencjonowania, monitorowania i kontroli wykorzystania środków w ramach projektu), według wzorów stanowiących załączniki do umowy o dofinansowanie projektu.

Obowiązek ten dotyczy każdego z partnerów (o ile występują), w zakresie tej części projektu, za której realizację odpowiada dany partner.

b) na podstawie metod uproszczonych:

W przypadku takiego projektu wydatki rozliczone uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Beneficjent nie ma obowiązku gromadzenia i opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu.

Beneficjent oświadcza w drugim i kolejnych wnioskach o płatność o kwocie poniesionych w ramach Projektu wydatków bezpośrednich i pośrednich w związku z realizacją kwot ryczałtowych oraz informuje o przebiegu postępu rzeczowego Projektu.

Ponadto, Beneficjent ma obowiązek bieżącego monitorowania oraz ewidencjonowania transz dofinansowania, z których ponoszone są wydatki w ramach projektu. Przedmiotowe dane będą przedstawione do wglądu na każdorazowe wezwanie IZ RPO WD.

W przypadku nieosiągnięcia w ramach danej kwoty ryczałtowej wskaźników, uznaje się, iż wnioskodawca nie wykonał zadania prawidłowo oraz nie rozliczył przyznanej kwoty ryczałtowej.

Wydatki, które Beneficjent poniósł na zadanie objęte kwotą ryczałtową, która nie została uznana za rozliczoną, uznaje się za niekwalifikowalne.

Obowiązek ten dotyczy każdego z partnerów (o ile występują), w zakresie tej części projektu, za której realizację odpowiada dany partner.

Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki, przy czym w przypadku kwot ryczałtowych – weryfikacja wydatków polega na sprawdzeniu, czy działania zadeklarowane przez Wnioskodawcę zostały zrealizowane i określone w umowie o dofinansowanie, a wskaźniki produktu lub rezultatu osiągnięte. Rozliczenie, co do zasady, jest uzależnione od zrealizowania danego działania, ale może być również dokonywane w etapach w zależności od specyfiki projektu, np. gdy w ramach projektu zakłada się realizację różnych etapów działania, które mogłyby być objęte kilkoma kwotami ryczałtowymi.

Od momentu zawarcia umowy o dofinansowanie nie ma możliwości zmiany sposobu rozliczania wydatków uproszczoną metodą na rozliczenie na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i odwrotnie. Ponadto nie jest możliwa zmiana metody rozliczania z jednej uproszczonej metody na inną.

Szczegółowe warunki rozliczania kosztów w ramach danego projektu na podstawie uproszczonych metod określa umowa o dofinansowanie i Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

8. Przekazywanie dofinansowania

W przypadku projektów rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

Beneficjent oraz partnerzy (jeśli występują w projekcie) nie mogą przeznaczać otrzymanych transz dofinansowania na cele inne niż związane z projektem, w szczególności na tymczasowe finansowanie swojej podstawowej, pozaprojektowej działalności.

Beneficjent przekazuje odpowiednią część dofinansowania na pokrycie wydatków partnerów (jeśli występują w projekcie), zgodnie z umową o partnerstwie. Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy Beneficjentem a partnerem bądź pomiędzy partnerami, powinny być dokonywane za pośrednictwem rachunku bankowego wyodrębnionego na potrzeby realizacji projektu.

Pierwsza transza dofinansowania jest przekazywana w wysokości określonej w pierwszym wniosku o płatność, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie. Kolejne transze dofinansowania (n+1) są przekazywane po:

- a) złożeniu przez Beneficjenta i zweryfikowaniu wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę dofinansowania (n) przez IZ RPO WD w terminach określonych w umowie o dofinansowanie, w którym wykazano wydatki kwalifikowalne rozliczające co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania, z zastrzeżeniem, że nie stwierdzono nieprawidłowości finansowych
- b) zatwierdzeniu przez IZ RPO WD wniosku o płatność rozliczającego przedostatnią transzę dofinansowania (n-1).

Transze dofinansowania są przekazywane na wyodrębniony dla projektu rachunek bankowy Beneficjenta, wskazany w umowie o dofinansowanie projektu, w terminie nieprzekraczającym 90 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia wniosku o płatność, zgodnie z art.132 ust.1 Rozporządzenia nr 1303/2013 pomijając uzasadnione przypadki, w których IZ RPO WD może wstrzymać wypłatę środków do Beneficjenta, o których mowa w art.132 ust. 2 niniejszego Rozporządzenia: :

- a) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie z EFS w terminie płatności, o którym mowa w § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (Dz. U. poz. 1539, z późn. zm.), przy czym IZ RPO WD zobowiązuje się do przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności w terminie do 5 dni roboczych od dnia zweryfikowania przez nią wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę dofinansowania;
- b) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie ze środków krajowych w terminie płatności, o którym mowa w pkt. a).

W przypadku projektów rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych:

Pierwsza transza dofinansowania jest przekazywana w wysokości określonej w pierwszym wniosku o płatność, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie. Kolejne transze dofinansowania są przekazywane po zatwierdzeniu wniosku o płatność, w którym Beneficjent oświadczył, że wydatkował co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania.

Transze dofinansowania są przekazywane na rachunek bankowy Beneficjenta wskazany w umowie o dofinansowanie projektu, w terminie nieprzekraczającym 90 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia wniosku o płatność, zgodnie z art.132 ust.1 Rozporządzenia nr 1303/2013 pomijając uzasadnione przypadki, w których IZ RPO WD może wstrzymać wypłatę środków do Beneficjenta, o których mowa w art.132 ust. 2 niniejszego Rozporządzenia:

- a) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie z EFS w terminie płatności, o którym mowa w § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (Dz. U. poz. 1539, z późn. zm.), przy czym IZ RPO WD zobowiązuje się do przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności w terminie do 5 dni roboczych od dnia zweryfikowania przez nią wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę dofinansowania;
- b) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie ze środków krajowych w terminie płatności, o którym mowa w pkt. a).

W przypadku wszystkich projektów (zarówno rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, jak i rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych):

W przypadku niemożliwości dokonania wypłaty i transzy dofinansowania spowodowanej okresowym brakiem środków, Wnioskodawca ma prawo renegocjować harmonogram realizacji projektu i harmonogram płatności.

Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych lub innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

IZ RPO WD informuje Beneficjenta, z wykorzystaniem SL2014 lub pisemnie, jeżeli z powodów technicznych nie będzie to możliwe za pośrednictwem SL2014, o zawieszeniu biegu terminu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.

IZ RPO WD, po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku o płatność, przekazuje Beneficjentowi informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność ze wskazaniem kwoty wydatków, które zostały uznane za niekwalifikowalne wraz z uzasadnieniem oraz zatwierdzonej kwoty rozliczenia kwoty dofinansowania oraz wkładu własnego wynikającą z pomniejszenia kwoty wydatków rozliczanych we wniosku o płatność o ewentualnie stwierdzone wydatki niekwalifikowalne i dochody osiągnięte w ramach realizacji projektu.

Bieg terminu płatności może zostać przerwany przez IZ RPO WD w jednym z poniższych, należycie uzasadnionych przypadków:

- a) kwota ujęta we wniosku o płatność jest nienależna lub odpowiednie dokumenty potwierdzające, w tym dokumenty niezbędne do kontroli zarządczej na mocy art. 125 ust. 4 lit. a) akapit pierwszy, nie zostały przedłożone;
- b) wszczęto dochodzenie w związku z ewentualnymi nieprawidłowościami mającymi wpływ na dane wydatki.

Beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia całości otrzymanego dofinansowania wraz z wkładem własnym w końcowym wniosku o płatność. W przypadku, gdy z rozliczenia wynika, że dofinansowanie nie zostało w całości wykorzystane na wydatki kwalifikowalne, Beneficjent zwraca tę część dofinansowania w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu.

9. Pomoc publiczna

Ze względu na specyfikę konkursu IOK dopuszcza możliwość występowania pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r.

w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020.

IV. Składanie wniosku o dofinansowanie

1. Termin złożenia wniosku o dofinansowanie

Wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie konkursowym w oparciu o wniosek o dofinansowanie.

Wnioskodawca wypełnia wniosek o dofinansowanie za pośrednictwem Systemu Naboru i Oceny Wniosków (SNOW) i przesyła do IOK w ramach niniejszego konkursu od dnia 30 listopada 2015 r. do dnia 14 grudnia 2015 r. Wnioski należy składać wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem SNOW. Logowanie do systemu SNOW w celu złożenia wniosku o dofinansowanie będzie możliwe w czasie naboru wniosków.

W przypadku ewentualnych problemów z Systemem Naboru i Oceny Wniosków (SNOW), IZ RPO WD zastrzega sobie możliwość wydłużenia terminu składania wniosków lub złożenia ich w innej formie niż elektroniczna. Decyzja w powyższej kwestii zostanie przedstawiona w formie komunikatu we wszystkich miejscach w których opublikowano ogłoszenie.

Wniosek o dofinansowanie złożony w formie formularza elektronicznego **musi być podpisany** z użyciem podpisu elektronicznego, weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu lub podpisu potwierdzonego Profilem Zaufanym w ramach ePUAP.

Potwierdzeniem złożenia wniosku jest informacja (UPO) otrzymana przez Wnioskodawcę na adres e-mail wskazany we wniosku o dofinansowanie.

Wniosek o dofinansowanie projektu wraz z instrukcją jego wypełniania zostanie upubliczniony najpóźniej w momencie rozpoczęcia naboru w systemie SNOW. Zakres informacji wymagany na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie projektu zawiera załącznik nr 9. W zależności od specyfiki projektu i sytuacji Wnioskodawcy ostateczny zakres informacji niezbędnych do wypełnienia wniosku w generatorze może być inny niż wskazany w załączniku.

2. Uzupelnienie formalnych braków i oczywistych omyłek

W razie stwierdzonych, podczas weryfikacji technicznej braków formalnych i oczywistych omyłek we wniosku o dofinansowanie, IOK wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia lub korekty pod warunkiem, że korekta nie będzie prowadziła do istotnej modyfikacji wniosku o dofinansowanie. Ostateczna ocena czy uzupełnienie wniosku o dofinansowanie lub poprawienie w nim oczywistej omyłki doprowadziło do istotnej modyfikacji wniosku o dofinansowanie, o której mowa w art. 43 ust. 2 ustawy, jest dokonywana przez IOK.

Przez „istotną modyfikację” należy w szczególności rozumieć modyfikację dotyczącą elementów treściowych wniosku, której skutkiem jest zmiana podmiotowa wnioskodawcy lub przedmiotowa projektu bądź jego wskaźników lub celów mających wpływ na kryteria wyboru projektów. Wnioskodawca w przypadku poprawy wniosku wprowadza poprawki we wniosku o dofinansowanie oraz wysyła go w udostępnionym systemie SNOW. Poniżej przykładowa **lista braków formalnych i, które mogą podlegać jednorazowej korekcie lub uzupełnieniu:**

- brak wypełnienia punktu E. wniosku zgodnie z wymogami określonymi w instrukcji wypełniania wniosku;
- brak wymaganych załączników;
- brak podpisu osoby uprawnionej wymienionej w pkt. B.1.1.10. wniosku;
- podpisanie wniosku przez inną osobę niż wymieniona w pkt. B.1.1.10.

Możliwość dokonania jednokrotnego uzupełnienia wniosku o dofinansowanie jest możliwa w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania pisma informującego.

Punkt E. wniosku (skrótowy opis projektu) nie jest brany pod uwagę w ramach oceny projektu, a brak wypełnienia tego punktu we wniosku zgodnie z wymogami określonymi w instrukcji wypełniania wniosku traktowany jest jako brak formalny, o którym mowa w art. 43 ustawy i wnioskodawca wzywany jest do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni kalendarzowych, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Informacje do Wnioskodawcy dotyczące poprawy/uzupełnienia wniosku doręczane są zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA) o doręczaniu.

Po uzupełnieniu/korekcie wniosku, pracownik IOK dokonuje **ponownej weryfikacji wniosku**.

Poprawnie uzupełniony lub skorygowany wniosek jest kierowany do oceny formalno-merytorycznej dokonywanej w ramach KOP.

Niepoprawienie w terminie lub niepoprawienie wszystkich braków i omyłek lub wprowadzenie zmian, niewynikających z pisma i powodujących istotną modyfikację wniosku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

W związku z tym, że wymogi formalne w odniesieniu do wniosku o dofinansowanie nie są kryteriami, wnioskodawcy, w przypadku pozostawienia jego wniosku o dofinansowanie bez rozpatrzenia, nie przysługuje protest w rozumieniu rozdziału 15 ustawy.

V. Wybór projektów

1. Komisja Oceny Projektów

Zgodnie z art. 44 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje Komisja Oceny Projektów. W skład KOP wchodzi pracownicy IOK oraz mogą wchodzić eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy wymienionej powyżej.

Przed rozpoczęciem oceny projektów w ramach KOP, IOK przekazuje osobom wchodzącym w skład KOP z prawem dokonywania oceny projektów informacje dotyczące wymogów, które muszą spełniać projekty ubiegające się o dofinansowanie w ramach danego konkursu, w tym w szczególności informacje na temat procedury oceny oraz obowiązujących w ramach danego konkursu kryteriów wyboru projektów.

Na potrzeby oceny każdego projektu członkowie KOP wybierani są w drodze losowania przeprowadzonego przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP w obecności, co najmniej 3 członków KOP oraz obserwatorów wskazanych przez KM (o ile KM wskaże swoich obserwatorów).

Opis sposobu przeprowadzenia procedury losowania członków KOP dokonujących oceny spełniania przez dany projekt poszczególnych kryteriów wyboru projektów, IOK określa w regulaminie pracy KOP, a wyniki tego losowania IOK zawiera w protokole z prac KOP.

Przed rozpoczęciem prac KOP, IOK sporządza listę wszystkich projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs (wraz z nazwą Wnioskodawcy oraz tytułem projektu) i przedstawia ją do wiadomości członkom KOP przed podpisaniem przez nich oświadczenia o bezstronności.

2. Procedura oceny formalno-merytorycznej

Oceny spełniania kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje KOP poprzez ocenę formalno-merytoryczną projektów.

Kryteria oceny formalnej

Ocenie formalnej, która jest częścią oceny formalno-merytorycznej, podlega każdy złożony w trakcie trwania naboru wniosków o dofinansowanie, o ile nie został wycofany przez Wnioskodawcę albo pozostawiony bez rozpatrzenia na etapie weryfikacji technicznej.

Ocena formalna wniosku obejmuje sprawdzenie, czy wniosek spełnia: ogólne kryteria formalne oraz kryteria dostępu. Ocena formalna jest dokonywana przy pomocy karty oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego, która stanowi załącznik nr 3 do regulaminu.

Jeżeli oceniający uzna, że projekt jest niezgodny z którymkolwiek z kryteriów formalnych lub kryteriów dostępu, odpowiednio odnotowuje ten fakt na karcie oceny formalnej, uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium formalnego lub dostępu za niespełnione i wskazuje, że projekt powinien zostać odrzucony i nie podlegać dalszej ocenie.

W przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie formalnej przewodniczący KOP rozstrzyga je lub podejmuje decyzję o innym sposobie ich rozstrzygnięcia. Decyzja przewodniczącego jest dokumentowana w protokole z prac KOP.

Za termin dokonania oceny formalnej uznaje się datę podpisania kart oceny formalnej przez obydwu oceniających albo datę podpisania karty oceny formalnej przez tego z dwóch oceniających,

który podpisał kartę później albo w przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie formalnej – datę rozstrzygnięcia rozbieżności w ocenie formalnej.

W przypadku odrzucenia wniosku z powodu niespełnienia, co najmniej jednego z ogólnych kryteriów formalnych lub kryteriów dostępu IOK przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz negatywnej ocenie projektu wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia protestu.

Kryteria oceny formalnej są weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu oraz załączników. Nie wyklucza to wykorzystania w ocenie spełnienia kryteriów informacji udzielonych przez Wnioskodawcę, pozyskanych na temat Wnioskodawcy lub projektu.

Ocena formalna będzie prowadzona w oparciu o następujące kryteria:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Poprawność wypełnienia wniosku	Wniosek o dofinansowanie został sporządzony w języku polskim oraz został podpisany zgodnie z prawem reprezentacji. Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie lub załączników.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
2.	Wskaźniki obligatoryjne dla danego typu projektu	Wniosek o dofinansowanie projektu zawiera wszystkie wskaźniki obligatoryjne dla danego typu projektu (w tym wskaźniki z ram wykonania, jeśli są takie które odpowiadają zakresowi projektu) z przypisaną wartością docelową większą od zera. Weryfikowane jest czy we wniosku o dofinansowanie zostały zawarte wskaźniki obligatoryjne dla danego konkursu, określone w regulaminie konkursu. Kryterium nie dotyczy konkursów dla poddziałań objętych mechanizmem ZIT.	Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
3.	Kwalifikowalność typu projektu	Projekt jest zgodny z typem projektów dopuszczonych do dofinansowania w regulaminie konkursu. Kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

4.	Kwalifikowalność Wnioskodawcy	<p>Wnioskodawca jest uprawniony do ubiegania się o wsparcie zgodnie z zapisami regulaminu konkursu.</p> <p>Kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.</p>	<p>Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)</p>
5.	Prawidłowość wyboru partnerów w projekcie	<p>Wybór partnerów został dokonany w sposób prawidłowy, to znaczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wnioskodawca oraz partner/partnerzy nie stanowią podmiotów powiązanych w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1); – w przypadku, gdy Wnioskodawca jest podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych został dokonany z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów; – wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych został dokonany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego. <p>Spełnienie kryterium jest weryfikowane na podstawie podpisanego oświadczenia Wnioskodawcy. Kryterium nie</p>	<p>Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)</p>

		dotyczy projektów realizowanych bez udziału partnerów.	
6.	Niepodleganie wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej	<p>Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U.2013 r. 885 ze zm.), – art.12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2012 r. poz. 769), – art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz. U. 2014 r. poz. 1417). <p>Spełnienie kryterium jest weryfikowane na podstawie podpisanego oświadczenia Wnioskodawcy. Kryterium nie dotyczy podmiotów, wobec których nie stosuje się powyżej wskazanych przepisów.</p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
7.	Zgodność z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.	<p>Wnioskodawca złożył oświadczenie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekt nie został zakończony w rozumieniu art. 65 ust. 6, – nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, lub jeśli dotyczy – projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny być 	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

		<p>zostać objęte procedurą odzyskiwania środków zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem.</p> <p>Spełnienie kryterium jest weryfikowane na podstawie podpisanych oświadczeń Wnioskodawcy.</p> <p>Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, w ramach którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie zrealizowano całość założonych w projekcie działań merytorycznych i dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług.</p>	
8.	Zakaz podwójnego finansowania	<p>W wyniku otrzymania przez projekt dofinansowania we wnioskowanej wysokości, na określone wydatki kwalifikowalne, w projekcie nie dojdzie do podwójnego dofinansowania.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie podpisanego oświadczenia Wnioskodawcy we wniosku o dofinansowanie.</p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
9.	Minimalna/maksymalna wartość projektu	<p>Wartość projektu nie przekracza poziomów określonych w regulaminie konkursu.</p> <p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów budżetu projektu. Kryterium nie dotyczy naborów dla których nie określono minimalnej lub maksymalnej wartości projektu.</p>	Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
10.	Wkład własny	Wnioskodawca zapewnił odpowiedni poziom wkładu własnego określony w	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza

		<p>regulaminie konkursu.</p> <p>W ramach tego kryterium sprawdzane jest czy Wnioskodawca przewidział w projekcie odpowiedni procent wkładu własnego, który każdorazowo określony jest w regulaminie konkursu.</p>	odrzućenie wniosku)
11.	Poprawność zakwalifikowania projektu jako objętego/nieobjętego pomocą publiczną/pomocą de minimis	<p>Czy prawidłowo zakwalifikowano projekt pod kątem występowania pomocy publicznej/ pomocy de minimis?</p> <p>W ramach tego kryterium wnioski o dofinansowanie projektu będzie weryfikowany pod kątem prawidłowego zidentyfikowania przez Wnioskodawcę występowania pomocy publicznej/ pomocy de minimis, tj. czy zaznaczono w nim wydatki objęte pomocą publiczną/pomocą de minimis. Kryterium nie dotyczy projektów, w których nie występuje pomoc publiczna lub pomoc de minimis.</p>	Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzućenie wniosku)
12.	Okres realizacji projektu	<p>Okres realizacji projektu jest zgodny z podanym w regulaminie konkursu.</p> <p>Kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.</p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzućenie wniosku)
13.	Uproszczone metody rozliczania wydatków	W projekcie, w którym wartość dofinansowania ²⁰ nie przekracza 100 000 EUR zastosowano kwoty ryczałtowe, o których mowa w	Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzućenie wniosku)

²⁰ IOK informuje, że przez „wartość dofinansowania” w niniejszym kryterium należy rozumieć „wartość wkładu publicznego (środków publicznych”. W związku z powyższym kryterium należy czytać następująco: W projekcie, w którym **wartość wkładu publicznego (środków publicznych)** nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR zastosowano kwoty ryczałtowe, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. W sytuacjach określonych w regulaminie konkursu zastosowano pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

		<p>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. W sytuacjach określonych w regulaminie konkursu zastosowano pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów budżetu projektu, obowiązujące w przypadku kwot ryczałtowych dla projektów, których wartość dofinansowania nie przekracza 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.</p> <p>Sytuacje, w których należy stosować inne uproszczone formy rozliczania wydatków zostaną określone w regulaminie konkursu.²¹</p>	
14.	Kryterium niezalegania z należnościami	Czy Wnioskodawca nie zalega z uiszczaniem podatków, jak również z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub innych należności wymaganych odrębnymi przepisami prawa?	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

²¹ W obecnym konkursie nie przewiduje się stosowania stawek jednostkowych

		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia Wnioskodawcy.	
--	--	--	--

Kryteria dostępu

Szczegółowe kryteria dostępu są obowiązkowe dla wszystkich Wnioskodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej. Projekty, które nie spełniają kryteriów dostępu, są odrzucane przy czym wniosek podlega dalszej ocenie zgodnie z Regulaminem KOP. W ramach konkursu dla Poddziałania 10.1.1 stosowane będą następujące szczegółowe kryteria dostępu:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Kryterium liczby wniosków	<p>Czy Wnioskodawca złożył w ramach konkursu jeden wniosek o dofinansowanie projektu i nie więcej niż jeden jako partner?</p> <p>Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę Wnioskodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez Instytucję Organizującą Konkurs. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w Instytucji Organizującej Konkurs. W przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku przez jednego Wnioskodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez Wnioskodawcę kryterium. W przypadku wycofania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek.</p>	Tak/Nie
2.	Kryterium biura projektu	Czy Wnioskodawca w okresie realizacji projektu będzie prowadził biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością	Tak/Nie

		<p>udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewni uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu?</p> <p>Realizacja projektu przez beneficjentów prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym/lokalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia złożonego we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
--	--	---	--

Kryteria oceny merytorycznej

Ocena merytorycznej podlega każdy projekt oceniony pozytywnie w części oceny formalnej stanowiącej etap oceny formalno-merytorycznej.

Ocena merytoryczna projektu obejmuje sprawdzenie, czy projekt spełnia:

- ogólne kryteria horyzontalne,
- ogólne kryteria merytoryczne,
- kryteria premiujące.

Kryteria oceny merytorycznej są weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. Nie wyklucza to wykorzystania w ocenie spełnienia kryteriów informacji udzielonych przez Wnioskodawcę lub pozyskanych na temat Wnioskodawcy lub projektu.

Kryteria horyzontalne

Kryteria są weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu również podczas oceny merytorycznej.

Ocena wniosku na podstawie ogólnych kryteriów horyzontalnych ma postać „tak/ nie” tzn. „spełnia – nie spełnia” i odbywa się podczas oceny merytorycznej. Wnioski niespełniające jednego lub więcej kryteriów horyzontalnych są odrzucane jednakże podlegają dalszej ocenie w ramach KOP.

Jeżeli oceniający uzna, że projekt warunkowo spełnia kryterium horyzontalne, uzasadnienie oceny warunkowej – o ile projekt może zostać skierowany przez oceniającego do negocjacji (tzn. w przypadku gdy wniosek bezwarunkowo uzyskał, co najmniej 60% punktów w poszczególnych kategoriach oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz wniosek warunkowo spełnia kryteria horyzontalne lub bezwarunkowo otrzymał określoną liczbę punktów za spełnianie

danego/nych kryterium/kryteriów merytorycznych) – jest zawierane w dalszej części karty oceny merytorycznej zawierającej zakres negocjacji.

Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów horyzontalnych, odpowiednio odnotowuje ten fakt na karcie oceny merytorycznej i uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium horyzontalnego za niespełnione.

Stosowane będą następujące kryteria horyzontalne:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Kryterium zgodności projektu z prawem	Czy projekt jest zgodny z przepisami prawa krajowego i unijnego? Kryterium ma na celu zapewnienie, że realizowane projekty będą zgodne z prawem. W ramach weryfikacji kryterium będzie oceniana zgodność projektu między innymi z przepisami w zakresie pomocy publicznej, prawa pracy, kodeksu cywilnego oraz zamówień publicznych.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
2.	Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami	Czy projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju? Kryterium ma na celu zapewnić zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju. Projekt musi być co najmniej neutralny.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
3.	Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn? Kryterium ma na celu zapewnić zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Kryterium będzie oceniany według standardu minimum. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
4.	Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami? Kryterium ma na celu ocenę spełniania przez projekt zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt musi być co najmniej neutralny.	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

Ocena merytoryczna wniosku na podstawie kryteriów merytorycznych będzie dokonywana w skali punktowej w oparciu o system wagowy. Ocena jest przedstawiana w postaci liczb całkowitych (bez części ułamkowych). Maksymalna liczba punktów do uzyskania za spełnienie kryteriów merytorycznych wynosi 100 pkt. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie jest weryfikowane na podstawie kryterium nr 16.

W przypadku bezwarunkowego przyznania za spełnianie danego kryterium merytorycznego mniejszej niż maksymalna liczba punktów oceniający uzasadnia ocenę. Oceniający może również warunkowo przyznać określoną liczbę punktów za spełnianie danego kryterium merytorycznego. W takim przypadku uzasadnienie oceny warunkowej – o ile projekt może zostać skierowany przez oceniającego do negocjacji (tzn. w przypadku gdy wniosek bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów w poszczególnych kategoriach oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz wniosek warunkowo spełnia kryterium/kryteria horyzontalne lub bezwarunkowo otrzymał określoną liczbę punktów za spełnianie danego/nych kryterium/kryteriów merytorycznych) – jest zawierane w dalszej części karty oceny merytorycznej zawierającej zakres negocjacji.

Stosowane będą następujące ogólne kryteria merytoryczne:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Kryterium zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020	<p>Czy projekt jest zgodny z właściwym celem szczegółowym RPO WD 2014-2020 oraz w jaki sposób projekt przyczyni się do osiągnięcia celu szczegółowego RPO WD 2014-2020?</p> <p>W zakresie zgodności projektu z RPO WD 2014-2020 weryfikacji podlega m.in. adekwatność doboru wskaźników, trafność doboru celu głównego projektu oraz opis, w jaki sposób projekt przyczyni się do osiągnięcia celu szczegółowego RPO WD 2014-2020. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 8
2.	Kryterium celowości projektu	<p>Czy potrzeba realizacji projektu jest wystarczająco uzasadniona i odpowiada na zdiagnozowany problem?</p> <p>Dodatkowo w przypadku projektów o wartości co najmniej 2 mln: Czy przedstawiono wystarczający opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu oraz zaplanowanych w ramach projektu działań zaradczych?</p> <p>Ocena spełnienia kryterium polega</p>	Skala punktowa od 0 do 6

		<p>m.in. na weryfikacji uzasadnienia potrzeby realizacji poszczególnych zadań zaplanowanych w ramach projektu ich powiązania ze zdiagnozowanym problemem. Przedstawiony we wniosku opis będzie oceniany również pod kątem aktualności danych. Dodatkowo w przypadku projektów o wartości co najmniej 2 mln zł ocenie podlega opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu oraz planowane działania minimalizujące ryzyko. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	
3.	Kryterium osiągnięcia skwantyfikowanych rezultatów	<p>Czy zaplanowane w ramach projektu wartości wskaźników są adekwatne w stosunku do potrzeb i celów projektu, a założone do osiągnięcia wartości są realne?</p> <p>Ocena adekwatności polega na weryfikacji, czy zaplanowane wskaźniki wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb i są dobrane odpowiednio do działań zaplanowanych w projekcie, a ich wartość jest satysfakcjonująca z punktu widzenia ponoszonych nakładów oraz zakresu merytorycznego projektu. Ocenie będą podlegały również informacje dotyczące źródeł weryfikacji wskaźników oraz częstotliwości ich pomiaru. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 6
4.	Kryterium doboru grupy docelowej	<p>Czy dobór grupy docelowej jest adekwatny do założeń projektu oraz RPO WD 2014-2020, w tym czy zawiera wystarczający opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – grupy docelowej, jaka będzie wspierana w ramach projektu; – potrzeb i oczekiwań uczestników projektu w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu; – barier, na które napotykają 	Skala punktowa od 0 do 10

		<p>uczestnicy projektu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – skali zainteresowania potencjalnych uczestników projektu; – sposobu rekrutacji uczestników projektu, w tym kryteriów rekrutacji zapewnienia dostępności rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami? <p>Ocena adekwatności polega na weryfikacji, czy wskazana grupa docelowa wpisuje się w grupy docelowe określone w SzOOP RPO WD 2014-2020 oraz czy wskazana grupa wpisuje się w diagnozę sytuacji problemowej, na którą odpowiedź stanowi projekt. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	
5.	Kryterium trafności	<p>Czy we wniosku o dofinansowanie projektu przedstawiono wystarczający opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zadań realizowanych w ramach projektu; – uzasadnienia potrzeby realizacji zadań w kontekście przedstawionej diagnozy; – wartości wskaźników, które zostaną osiągnięte w ramach zadań (jeśli dotyczy); – roli partnerów w realizacji poszczególnych zadań jeśli przewidziano ich realizację w ramach partnerstwa wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy); – trwałości i wpływu rezultatów projektu (jeśli dotyczy)? <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 14
6.	Kryterium racjonalności harmonogramu	<p>Czy przedstawiony harmonogram realizacji projektu jest racjonalny w stosunku do przedstawionego zakresu zadań w projekcie?</p> <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 6

7.	Kryterium adekwatności sposobu zarządzania	<p>Czy przedstawiony sposób zarządzania projektem jest adekwatny do zakresu projektu?</p> <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 5
8.	Kryterium potencjału	<p>Czy podmioty zaangażowane w realizację projektu posiadają odpowiedni potencjał (kadrowy, techniczny, finansowy) do realizacji projektu?</p> <p>Ocenie należy poddać przede wszystkim opis potencjału w kontekście możliwości jego wykorzystania na potrzeby realizacji projektu. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 10
9.	Kryterium doświadczenia	<p>Czy Wnioskodawca lub partnerzy w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie, posiadają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć finansowanych ze środków innych niż środki funduszu UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu, – na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu, – na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu? <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 15
10.	Kryterium budżetu projektu	<p>Czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów?</p> <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 8
11.	Kryterium budżetu projektu	<p>Czy budżet projektu został sporządzony w sposób prawidłowy?</p> <p>W ramach tego kryterium weryfikacji podlega zgodność budżetu z</p>	Skala punktowa od 0 do 5

		wymogami zawartymi w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz zapisami instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie. Dodatkowo w ramach kryterium bada się prawidłowość stosowania kwot ryczałtowych oraz stawek jednostkowych w przypadkach, projektów spełniających warunki ich stosowania. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.	
12.	Kryterium efektywności kosztowej projektu	<p>Czy wysokość kosztów przypadających na jednego uczestnika projektu jest adekwatna do zakresu projektu oraz osiągniętych korzyści, a zaplanowane wydatki są racjonalne?</p> <p>W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.</p>	Skala punktowa od 0 do 7
13.	Kryterium zgodności ze standardem usług i katalogiem stawek	<p>Czy zaplanowane w ramach projektu zadania są zgodne z określonym minimalnym standardem usług oraz wydatki są zgodne z katalogiem stawek, określonym dla danego konkursu?</p> <p>W ramach tego kryterium weryfikacji podlega zgodność wydatków zaplanowanych w budżecie projektu z określonym standardem usług oraz katalogiem stawek dopuszczalnych w ramach danego konkursu, który stanowi załącznik do regulaminu konkursu. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej. Kryterium nie dotyczy naborów, dla których nie określono standardu usług oraz katalogu stawek.</p>	Tak/Nie/Nie dotyczy (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
14.	Kryterium budżetu projektu	<p>Czy wszystkie wydatki są kwalifikowalne?</p> <p>W przypadku zidentyfikowania na etapie oceny projektu wydatków niekwalifikowalnych wniosek uznaje się za niespełniający minimalnych wymagań pozwalających otrzymać dofinansowanie. W ramach kryterium</p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

		IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej.	
15.	Kryterium zgodności z SzOOP	<p>Czy projekt jest zgodny z zapisami SzOOP RPO WD 2014-2020?</p> <p>Kryterium ma na celu zweryfikować zgodność z zapisami SzOOP. Dofinansowania nie może otrzymać projekt, który zakłada realizację działań niezgodnych z zapisami SzOOP. Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.</p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)
16.	Kryterium spełnienia minimalnych wymagań	<p>Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz co najmniej 60% punktów w poszczególnych grupach kryteriów merytorycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kryteria nr 1, 2 oraz 3, – kryterium nr 4, – kryteria nr 5 oraz 6, – kryteria nr 7 oraz 8, – kryterium nr 9, – kryteria nr 10, 11 oraz 12 <p>oraz otrzymał pozytywną ocenę za spełnienie kryteriów nr 13, 14 i 15?</p> <p>Za projekt spełniający w minimalnym stopniu kryteria merytoryczne i kwalifikujący się do dofinansowania uznaje się projekt, który otrzymał co najmniej 60 punktów ogółem oraz co najmniej 60% punktów w powyżej wymienionych grupach oraz otrzymał pozytywną ocenę w zakresie zgodności ze standardem usług i katalogiem stawek oraz kwalifikowalności wydatków.</p> <p><i>Informacja IOK:</i> <i>Za projekt spełniający w minimalnym stopniu punktowe kryteria merytoryczne i kwalifikujący się do dofinansowania uznaje się projekt, który otrzymał co najmniej 60 punktów ogółem oraz co najmniej 60% punktów w poszczególnych ww. grupach kryteriów biorąc pod uwagę</i></p>	Tak/Nie (niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku)

		<i>średnią liczbę punktów przyznanych bezwarunkowo przez obu oceniających.</i>	
--	--	--	--

Kryteria premiujące

Kryteria premiujące dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co w praktyce oznacza przyznanie spełniającym je wnioskowi premii punktowej w trakcie oceny merytorycznej. Spełnianie kryteriów premiujących nie jest obowiązkowe, aby wniosek mógł zostać pozytywnie oceniony pod względem merytorycznym. Niespełnienie kryteriów premiujących nie powoduje odrzucenia wniosku. Oceniający dokonuje sprawdzenia spełnienia przez projekt wszystkich kryteriów premiujących i przyznaje odpowiednią punktację (jeśli w ramach danego konkursu przewidziano punkty premiujące).

Ocena spełniania kryteriów premiujących polega na przyznaniu 0 punktów jeśli projekt nie spełnia danego kryterium albo zdefiniowanej z góry liczby punktów równej wadze punktowej jeśli projekt spełnia kryterium.

Ostatecznie projekt otrzyma punkty za spełnienie kryteriów premiujących wyłącznie jeśli średnia punktów z jego dwóch ocen spełni wymagane minimum punktowe. Przewodniczący/Zastępca po zestawieniu ze sobą ocen od oceniających ustala, czy oceniany wniosek kwalifikuje się do otrzymania dodatkowych punktów za spełnienie kryteriów premiujących.

W Poddziałaniu 10.1.1 występują następujące kryteria premiujące z wyłączeniem konkursów objętych mechanizmem ZIT:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy działania w projekcie są skierowane do ośrodków wychowania przedszkolnego (w tym również innych form wychowania przedszkolnego), w których nie były realizowane projekty w PO KL 2007-2013?</p> <p>Kryterium ma za zadanie premiować ośrodki wychowania przedszkolnego, w które do tej pory nie korzystały ze środków w ramach EFS. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez Instytucję Organizującą Konkurs.</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt.-w rejestrze prowadzonym przez IOK wykazano, że w ośrodku wychowania przedszkolnego (w tym również innych form wychowania przedszkolnego) były realizowane projekty w PO KL 2007-2013.</p> <p>3,75 pkt.- w rejestrze wykazano, że w ośrodku wychowania przedszkolnego (w tym również innych form wychowania</p>

			przedszkolnego) nie były realizowane projekty w PO KL 2007-2013.
2.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy projekt jest realizowany na obszarach wiejskich ?</p> <p>Kryterium wprowadzono w celu preferowania mieszkańców obszarów wiejskich zidentyfikowanych jako osoby defaworyzowane na dolnośląskim rynku pracy. Definicja obszarów wiejskich została wskazana w SzOOP RPO WD 2014-2020. Około 40% ludności obszarów określanych jako wiejskie zamieszkuje na obszarze powiatów, w których stopa bezrobocia przekracza 150% stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim (wg. danych GUS za rok 2014). Według danych GUS aktywność ekonomiczna ludności na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego jest o 1,2% niższa niż na obszarach miejskich. Projekty z zakresu tworzenia nowych miejsc przedszkolnych dla osób z obszarów wiejskich mogą przyczynić się do zwiększenia ich aktywności zawodowej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt. – projekt nie jest realizowany na obszarze wiejskim</p> <p>3,75 pkt. - projekt jest realizowany na obszarze wiejskim</p>
3.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy we wniosku o dofinansowanie projektu zaplanowano wydatki związane z upowszechnieniem wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami?</p> <p>Kryterium ma na celu przyczynienie się do zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>od 0 pkt. do 7,5 pkt.</p> <p>0 pkt.- nie zostały zaplanowane wydatki związane z upowszechnieniem wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami.</p>

			7,5 pkt.- zostały zaplanowane wydatki związane z upowszechnieniem wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami.
4.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy we wniosku o dofinansowanie projektu zaplanowano wsparcie w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej)?</p> <p>Kryterium ma na celu preferowanie projektów ukierunkowanych na kształtowanie postaw niezbędnych do późniejszego funkcjonowania na rynku pracy. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt.- nie zostało zaplanowane wsparcie w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw/umiejętności.</p> <p>3,75 pkt.- zostało zaplanowane wsparcie w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw/umiejętności.</p>
5.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy projekt jest realizowany w budynku wybudowanym, zmodernizowanym lub zaadoptowanym ze źródeł wspólnotowych innych niż Europejski Fundusz Społeczny?</p> <p>Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia komplementarności operacji finansowanych ze źródeł wspólnotowych. Premię punktową za spełnienie przedmiotowego kryterium mogą otrzymać te wnioski o dofinansowanie, których wnioskodawcy wykażą komplementarność podejmowanych w projekcie z działaniami</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt.- w projekcie nie wykazano komplementarności podejmowanych w projekcie działań z działaniami podejmowanymi w innym projekcie współfinansowanym ze środków wspólnotowych.</p> <p>3,75 pkt.- w projekcie</p>

		<p>podejmowanymi w innym projekcie współfinansowanym ze środków wspólnotowych. Wnioskodawca powinien wskazać konkretne działania w obu projektach, które są pod względem siebie komplementarne, tytuł projektu, który był lub będzie współfinansowany z innych niż EFS źródeł wspólnotowych oraz wskazać przedmiotowe źródło finansowania. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>wykazano komplementarność podejmowanych w projekcie działań z działaniami podejmowanymi w innym projekcie współfinansowanym ze środków wspólnotowych.</p>
6.	Kryterium efektywności działania	<p>Czy we wniosku o dofinansowanie projektu przewidziano działania z zakresu poprawy kompetencji nauczycieli i pracowników pedagogicznych przedszkoli w zakresie pedagogiki specjalnej?</p> <p>Kryterium przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kadry ośrodków wychowania przedszkolnego z zakresu pedagogiki specjalnej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt.-w projekcie nie przewidziano działania z zakresu poprawy kompetencji nauczycieli i pracowników pedagogicznych przedszkoli w zakresie pedagogiki specjalnej.</p> <p>1,8 pkt. - w projekcie przewidziano działania z zakresu poprawy kompetencji nauczycieli i pracowników pedagogicznych przedszkoli w zakresie pedagogiki specjalnej dla mniej niż 50% kadry OWP objętych projektem</p> <p>3,75 pkt. - w projekcie przewidziano działania z zakresu poprawy kompetencji nauczycieli i pracowników pedagogicznych przedszkoli w zakresie pedagogiki specjalnej dla co najmniej 50% kadry OWP objętych projektem</p>

7.	Kryterium formy wsparcia	<p>Czy projekt obejmuje tworzenie i utrzymanie nowych miejsc przedszkolnych na terenach gmin: Męcinka, Mściwojów, Platerówka, Pęcław, Żukowice, Jemielno, Krotoszyce, Kunice, Ruja, Stare Bogaczowice, Walim, Jordanów Śląski, Niemcza, Pielgrzymka, Paszowice, Prusice, Zgorzelec, Głogów, Bolków, Miłkowice, Kostomłoty, Udanin, Zagrodno, Warta Bolesławiecka, Łagiewniki, Lubin, Oława, Wądroże Wielkie, Zawonia, Chojnów, Bolesławiec, Sulików, Kotła, Kondratowice, Wąsosz, Gromadka, Dobroszyce, Krośnice, Jerzmanowa, Lwówek Śląski, Gaworzyce, Żmigród, Prochowice, Ścinawa, Nowogrodziec, Olszyna, Pieńsk, Siekierczyn, Kłodzko, Świerzawa, Łądek-Zdrój Węgliniec, Cieszków, Bierutów, Międzybórz, Chocianów, Osiecznica, Wińsko, Przeworno, Bystrzyca Kłodzka?</p> <p>Kryterium zostało opracowane na podstawie analizy danych statystycznych definiującej obszary, gdzie jest mała ilość miejsc przedszkolnych na 1 tys. dzieci w wieku 3-6 lat. Zostały wyodrębnione gminy, w których w największym stopniu wsparcie powinno przyczynić się do zwiększenia upowszechnienia wychowania przedszkolnego. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>od 0 pkt. do 3,75 pkt.</p> <p>0 pkt.- projekt nie obejmuje tworzenia i utrzymania nowych miejsc przedszkolnych na terenie co najmniej jednej z wymienionych gmin.</p> <p>3,75 pkt.- projekt obejmuje tworzenie i utrzymania nowych miejsc przedszkolnych na terenie co najmniej jednej z wymienionych gmin.</p>
8.	Kryterium doświadczenia	Czy Wnioskodawca zrealizował w ciągu ostatnich 3 lat przed złożeniem wniosku o dofinansowanie na terenie województwa dolnośląskiego co najmniej 2 przedsięwzięcia w obszarze	<p>Od 0 pkt. do 10 pkt.</p> <p>5 pkt. – Wnioskodawca zrealizował minimum 2</p>

	<p>i dla grupy docelowej objętej interwencją projektową²², w ramach których osiągnął zakładane we wniosku o dofinansowanie rezultaty?</p> <p>Kryterium ma za zadanie premiować projektodawców posiadających doświadczenie w realizacji projektów na obszarze województwa dolnośląskiego w obszarze edukacji przedszkolnej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>przedsięwzięcia</p> <p>10 pkt. – Wnioskodawca zrealizował powyżej 2 przedsięwzięć</p>
<p>Łączna maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów za spełnianie kryteriów premiujących</p>		<p>40</p>

3. Analiza kart oceny i obliczanie liczby przyznanych punktów

Wypełnione karty oceny przekazywane są niezwłocznie przewodniczącemu KOP albo innej osobie upoważnionej przez przewodniczącego KOP.

Po otrzymaniu kart oceny przewodniczący KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP dokonuje weryfikacji kart pod względem formalnym, a także sprawdza, czy wystąpiły rozbieżności w ocenie dokonanej przez oceniających w zakresie spełniania kryteriów formalnych, kryteriów dostępu, kryteriów horyzontalnych, kryteriów premiujących, rozbieżności w liczbie przyznanych punktów (co najmniej 30 punktów) oraz kwestiach skierowanych do negocjacji.

W przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie lub kwestiach skierowanych do negocjacji, przewodniczący KOP rozstrzyga je albo podejmuje decyzję o innym sposobie ich rozstrzygnięcia.

W przypadku etapu oceny formalno-merytorycznej w sytuacji, gdy wniosek od jednego oceniającego otrzymał, co najmniej 60% punktów w każdej części oceny ogólnych kryteriów merytorycznych, a od drugiego otrzymał poniżej ww. minimum punktowego, w co najmniej jednej części oceny oraz różnica w liczbie punktów przyznanych bezwarunkowo wynosi, co najmniej 30 punktów, projekt poddawany jest obowiązkowo dodatkowej ocenie, którą przeprowadza, przed skierowaniem projektu do ewentualnych negocjacji, trzeci oceniający wybrany w drodze losowania.

Po przeprowadzeniu negocjacji przewodniczący KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP oblicza średnią arytmetyczną punktów przyznanych za ogólne kryteria merytoryczne (nieuwzględniającą punktów przyznanych za spełnianie kryteriów premiujących). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową.

W przypadku skierowania projektu do negocjacji tylko przez jednego oceniającego przy obliczaniu średniej arytmetycznej punktów, pod uwagę brana jest liczba punktów ustalona w wyniku

²² Przedsięwzięcie w obszarze edukacji to każda forma szeroko rozumianej działalności edukacyjnej począwszy od opracowania wykładu, ćwiczenia, poprzez stworzenie podręcznika, multimedialnych materiałów dydaktycznych itp. do uruchomienia nowej instytucji dydaktycznej.

negocjacji oraz liczba punktów przyznana przez drugiego oceniającego, który nie skierował projektu do negocjacji.

Ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem z dwóch ocen wniosku za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych przyznanych bezwarunkowo i warunkowo (w przypadku, gdy przeprowadzane były negocjacje) oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia arytmetyczna punktów przyznanych bezwarunkowo i warunkowo za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia arytmetyczna punktów przyznanych bezwarunkowo i warunkowo za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

Jeżeli różnice między liczbą punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego a liczbami punktów przyznanymi przez każdego z dwóch oceniających są jednakowe, ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z oceny tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia arytmetyczna punktów przyznanych bezwarunkowo i warunkowo za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

Projekt, który uzyskał w trakcie oceny merytorycznej **maksymalną liczbę punktów za spełnianie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych (100 punktów)** oraz **wszystkich kryteriów premiujących (40 punktów)**, może uzyskać **maksymalnie 140 punktów**.

4. Negocjacje

Negocjacje będą podlegały te projekty, które otrzymają, co najmniej 60 punktów ogółem oraz co najmniej 60% punktów w każdej części oceny wyliczanej ze średniej arytmetycznej punktów przyznanych bezwarunkowo przez obu oceniających.

Negocjacje są prowadzone **do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie** z podziałem na konkurs horyzontalny i poszczególne OSI – poczynając od projektu, który uzyskałby najlepszą ocenę gdyby spełnianie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo.

W przypadku projektów z równą liczbą punktów przyznanych bezwarunkowo negocjacje mogą być podejmowane najpierw dla projektu z większą liczbą punktów za kryterium merytoryczne w następującej kolejności:

- kryterium zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020,
- kryterium efektywności kosztowej projektu,
- kryterium doświadczenia,
- kryterium celowości projektu,
- kryterium osiągnięcia skwantyfikowanych rezultatów,
- kryterium trafności,
- kryterium potencjału,
- kryterium doboru grupy docelowej,
- kryterium budżetu projektu (nr 10),
- kryterium budżetu projektu prawidłowość (nr 11),
- kryterium racjonalności harmonogramu,
- kryterium adekwatności sposobu zarządzania.

IOK może negocjować z większą niż wynika to z dostępnej w danym momencie alokacji na konkurs liczbą wnioskodawców, których projekty oceniono warunkowo (nawet jeśli nie ma oceny strategicznej). „Kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów” można interpretować jako sumę pierwotnej alokacji na konkurs wskazanej w niniejszym regulaminie oraz kwoty, o którą może ewentualnie zostać zwiększona ta alokacja po rozstrzygnięciu konkursu (zgodnie z wiedzą IOK).

Niezwłocznie po przekazaniu wszystkich kart oceny do przewodniczącego KOP albo innej osoby upoważnionej przez przewodniczącego KOP, IOK wysyła pismo informujące o możliwości podjęcia negocjacji wyłącznie do Wnioskodawców, których projekty skierowane zostały do negocjacji oraz umożliwią maksymalne wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie.

Pismo, o którym mowa powyżej zawiera kopie wypełnionych kart oceny w postaci załączników, z zastrzeżeniem, że IOK, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

Negocjacje obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w wypełnionych przez nich kartach oceny.

Kierując projekt do negocjacji oceniający podaje w karcie oceny merytorycznej zakres negocjacji wraz z uzasadnieniem.

Negocjacje projektów są przeprowadzane w formie pisemnej (w tym z wykorzystaniem elektronicznych kanałów komunikacji) lub ustnej (spotkanie obu stron negocjacji).

Jeżeli w trakcie negocjacji do wniosku nie zostaną wprowadzone wskazane przez oceniających w kartach oceny projektu korekty lub KOP nie uzyska od Wnioskodawcy uzasadnień dotyczących określonych zapisów we wniosku, wskazanych przez oceniających w kartach oceny projektu, wówczas negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym, co oznacza uznanie warunkowo uznanych za spełnione kryteriów za niespełnione lub przyznanie mniejszej, wskazanej przez oceniających w kartach oceny, liczby punktów.

5. Rozstrzygnięcie konkursu

Po zakończeniu oceny formalno-merytorycznej wszystkich projektów w danym konkursie, sporządzany jest protokół zawierający informacje o przebiegu i wynikach oceny. O kolejności

projektów na liście w tym osobno dla konkursu horyzontalnego i poszczególnych OSI, decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi bezwarunkowo albo liczba punktów przyznana danemu projektowi w wyniku negocjacji. Lista jest, uszeregowana w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów. W przypadku projektów z równą liczbą punktów projekty są uszeregowane biorąc pod uwagę liczbę otrzymanych punktów za kryteria merytoryczne w następującej kolejności:

- kryterium zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020,
- kryterium efektywności kosztowej projektu,
- kryterium doświadczenia,
- kryterium celowości projektu,
- kryterium osiągnięcia skwantyfikowanych rezultatów,
- kryterium trafności,
- kryterium potencjału,
- kryterium doboru grupy docelowej,
- kryterium budżetu projektu (nr 10),
- kryterium budżetu projektu prawidłowość (nr 11),
- kryterium racjonalności harmonogramu,
- kryterium adekwatności sposobu zarządzania.

IOK może negocjować z większą niż wynika to z dostępnej w danym momencie alokacji na konkurs liczbą wnioskodawców, których projekty oceniono warunkowo (nawet jeśli nie ma oceny strategicznej). „Kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów” można interpretować jako sumę pierwotnej alokacji na konkurs wskazanej w niniejszym regulaminie oraz kwoty, o którą może ewentualnie zostać zwiększona ta alokacja po rozstrzygnięciu konkursu (zgodnie z wiedzą IOK).

IZ RPO WD rozstrzyga konkurs, zatwierdzając listy ocenionych projektów. Na stronie internetowej www.rpo.dolnyslask.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich jest zamieszczana co najmniej lista projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo lista projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

Razem z wyżej wymienioną listą zamieszcza się informację o składzie KOP.

Po zatwierdzeniu listy projektów przez IOK niezwłocznie do Wnioskodawcy przekazana jest pisemna informacja o zakończeniu oceny jego projektu oraz

- a) pozytywnej ocenie projektu oraz wybraniu go do dofinansowania wraz z prośbą o złożenie załączników niezbędnych do podpisania umowy albo
- b) negatywnej ocenie projektu i niewybraniu go do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 46 ust. 5 Ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 Ustawy. W przypadku negatywnej oceny ww. informacja zawiera dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia środka odwoławczego do właściwej instytucji.

VI. Procedura odwoławcza

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy procedury odwoławczej

W kwestii procedury odwoławczej przysługującej Wnioskodawcom zastosowanie mają przepisy rozdziału 15 Ustawy.

Wnioskodawcy, którego wniosek uzyskał ocenę negatywną, przysługuje prawo wniesienia protestu.

Zgodnie z art. 53 ust. 2 Ustawy negatywną oceną jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, w ramach, której:

- a) projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
- b) projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.

IOK pisemnie informuje Wnioskodawcę o negatywnym wyniku oceny projektu w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy. Pismo informujące zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu.

2. Protest

Zgodnie z art. 53 ust. 1 Ustawy celem wniesienia protestu jest ponowne sprawdzenie złożonego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.

Protest może dotyczyć każdego etapu oceny projektu skutkującego możliwością odrzucenia wniosku, a więc zarówno oceny zgodności ze Strategią ZIT, oceny spełnienia kryteriów formalnych i dostępu, jak i oceny spełnienia kryteriów merytorycznych, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych)

Na podstawie art. 53 ust. 3 Ustawy w przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Dopuszcza się możliwość wniesienia protestu po otrzymaniu przez Wnioskodawcę pisemnej informacji o negatywnej ocenie projektu.

Zgodnie z art. 55 i art. 56 ust.1 Ustawy protest rozpatrywany jest przez IZ RPO WD i jest wnoszony przez Wnioskodawcę w formie pisemnej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o negatywnej ocenie projektu.

IZ RPO WD rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności, gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). O konieczności wydłużenia terminu oraz o wynikach rozpatrzenia protestu, IZ RPO WD informuje Wnioskodawcę w formie pisemnej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. w skutek wystąpienia okoliczności niezależnych od organu, uniemożliwiających rozstrzygnięcie protestu) możliwe jest zawieszenie rozstrzygnięcia protestu przez IZ RPO WD. Procedura odwoławcza zostaje wznowiona niezwłocznie po ustąpieniu przyczyny zawieszenia. Wnioskodawca jest informowany pisemnie o fakcie zawieszenia (a następnie wznowienia) postępowania odwoławczego. Na powyższe nie przysługuje

Wnioskodawcy żaden środek odwoławczy ani skarga do sądu administracyjnego. Zawieszenie postępowania odwoławczego dla któregośkolwiek projektu nie skutkuje wstrzymaniem procedury odwoławczej w ramach całego naboru.

3. Sposób złożenia protestu

W pisemnej informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu IZ RPO WD zamieszcza szczegółowe uzasadnienie wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54 Ustawy, określające termin przysługujący na jego wniesienie, instytucję do której należy wnieść protest oraz wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 Ustawy.

Termin na wniesienie protestu liczy się od dnia następnego po dniu otrzymania przez Wnioskodawcę pisemnej informacji o negatywnej ocenie projektu. Publikacja wyników oceny na stronie internetowej nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Protest należy wnieść w formie pisemnej:

a) osobiście w kancelarii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, ul. Wybrzeże J. Słowackiego 12-14 we Wrocławiu, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy IOK, tj. od 7:30 do 15:30

albo

b) kurierem lub pocztą na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Departament Funduszy Europejskich, ul. Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy IOK, tj. od 7:30 do 15:30.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej nadawane są na adres korespondencyjny zawarty we wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku zmiany niniejszego adresu Wnioskodawca powinien poinformować o tym fakcie IOK.

4. Zakres i weryfikacja protestu

Protest zgodnie z art. 54 ust. 2 Ustawy zawiera następujące informacje - wymogi formalne:

- a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
- b) oznaczenie Wnioskodawcy;
- c) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
- d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- f) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie²³ takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 54 ust 3 i 4 Ustawy w przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych wymienionych w lit. a-c i f lub zawierającego oczywiste omyłki, IOK wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

---

²³ zgodnego z dokumentami prawnymi określającymi funkcjonowanie wnioskodawcy, np. wpis do KRS, umowa spółki, aktualne upoważnienie, pełnomocnictwo.

Wezwanie do uzupełnienia protestu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek wstrzymuje bieg terminu.

IOK ponownie weryfikuje uzupełniony protest. W przypadku stwierdzenia, iż uzupełniony protest wpłynął po terminie lub nie został właściwie skorygowany należy uznać, iż jest to równoznaczne ze spełnieniem przesłanki pozostawienia go bez rozpatrzenia.

5. Pozostawienie protestu bez rozpatrzenia

Nie podlega rozpatrzeniu protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, został wniesiony:

- a) po terminie,
- b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
- c) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
- d) w przypadku wyczerpania kwoty na dofinansowanie projektów w ramach działania, o czym wnioskodawca jest informowany przez IOK na piśmie wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 61 Ustawy.

6. Rozpatrzenie protestu

Podczas rozpatrywania protestu sprawdzana jest zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub/oraz w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez wnioskodawcę.

IZ RPO WD informuje wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- a) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu wraz z uzasadnieniem,
- b) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 61 Ustawy.

W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD może:

a) skierować wniosek do odpowiedniego etapu oceny albo umieścić go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej, informując o tym Wnioskodawcę

lub

b) przekazać sprawę do IOK, w celu przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli stwierdzi, że doszło do naruszeń obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na wynik oceny, informując Wnioskodawcę na piśmie o przekazaniu sprawy.

7. Wycofanie protestu

Dopuszczalne jest wycofanie protestu przez wnioskodawcę. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej, za pośrednictwem instytucji, do której złożono protest. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym wnioskodawca jest pisemnie informowany. Istnieje możliwość ponownego wniesienia protestu przez wnioskodawcę w tej samej sprawie i w tym samym zakresie w ramach której wnioskodawca wycofał protest, jednak wyłącznie przy zachowaniu pierwotnego terminu na wniesienie protestu.

8. Skarga do sądu administracyjnego

Prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego przysługuje wnioskodawcy w przypadkach określonych w art. 61 Ustawy. Skarga wnoszona jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpowiedniej informacji o nieuwzględnieniu protestu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia lub negatywnej ponownej ocenie projektu. Do skargi należy dołączyć kompletną dokumentację w sprawie, obejmującą wniosek o dofinansowanie wraz z informacją w przedmiocie oceny projektu, wniesionych środków odwoławczych oraz informacji o wyniku procedury odwoławczej. Skarga podlega wpisowi stałemu.

Kompletna dokumentacja jest wnoszona przez Wnioskodawcę w oryginale lub w postaci uwierzytelnionej kopii.

Sąd rozpoznaje skargę w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

Wniesienie skargi:

- a) po terminie,
  - b) bez kompletnej dokumentacji,
  - c) bez uiszczenia wpisu stałego w terminie,
- powoduje pozostawienie jej bez rozpatrzenia.

W przypadku wniesienia skargi bez kompletnej dokumentacji lub bez uiszczenia wpisu stałego sąd wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji lub uiszczenia wpisu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia skargi bez rozpatrzenia. Wezwanie wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa powyżej.

W wyniku rozpoznania skargi sąd może:

- a) uwzględnić skargę, stwierdzając, że:
  - ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, przekazując jednocześnie sprawę do ponownego rozpatrzenia przez IOK,
  - pozostawienie protestu bez rozpatrzenia było nieuzasadnione, przekazując sprawę do rozpatrzenia przez IZ RPO WD,
- b) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia,
- c) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

Od wyroku sądu administracyjnego zgodnie z art. 62 Ustawy przysługuje możliwość wniesienia skargi kasacyjnej (wraz z kompletną dokumentacją) do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez:

- a) Wnioskodawcę,
- b) IZ RPO WD,
- c) IOK - przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia oraz dokonania negatywnej ponownej oceny projektu przez tą instytucję

w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Skarga jest rozpatrywana w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

W zakresie nieuregulowanym do postępowania przed sądami administracyjnymi w Ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012r., poz. 270 z późn. zm.) określone dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt. 4, z wyłączeniem art. 52–55, art. 61 § 3–6, art. 115–122, art. 146, art. 150 i art. 152 ustawy.

VII. Postanowienia końcowe

IOK szacuje, że orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu przypadnie na:

- kwiecień 2016 roku – w przypadku, gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie do 80 wniosków,
- maj 2016 roku w przypadku, gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie od 81 do 150 wniosków,
- czerwiec 2016 roku – w przypadku gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie powyżej 150 wniosków.

Czas trwania poszczególnych etapów konkursu wyniesie odpowiednio:

- nabór wniosków – od 30.11.2015 roku do 14.12.2015 roku,
- weryfikacja techniczna – nie później niż 14 dni od daty zakończenia naboru, w przypadku uzupełnienia lub korekty wniosku na tym etapie termin zostanie wydłużony.
- etap oceny formalno-merytorycznej wraz z ewentualnymi negocjacjami:
  - 51 dni, gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie do 80 wniosków,
  - 81 dni, gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie od 81 do 150 wniosków,
  - 111 dni, gdy ocenie formalno-merytorycznej podlegać będzie powyżej 150 wniosków.

VIII. Spis załączników

- 1) Wzór karty weryfikacji technicznej wniosku,
- 2) Wzór karty weryfikacji technicznej uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie,
- 3) Wzór karty oceny formalnej w ramach etapu oceny formalno–merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego w ramach EFS,
- 4) Wzór karty oceny merytorycznej w ramach etapu oceny formalno–merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego w ramach EFS,
- 5) Wzór deklaracji bezstronności i poufności do weryfikacji technicznej,
- 6) Wzór deklaracji bezstronności i poufności pracownika IOK,
- 7) Wzór deklaracji bezstronności i poufności eksperta,
- 8) Wzór deklaracji poufności obserwatora uczestniczącego w pracach KOP,
- 9) Zakres wniosku o dofinansowanie projektu,
- 10) Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 11) Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego-uproszczone metody rozliczania
- 12) Wzór porozumienia o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego dla państwowych jednostek budżetowych,
- 13) Standard wymagań realizowanych w ramach Działania 10.1,
- 14) Wzór oświadczenia dotyczącego stosowania przepisów PZP,
- 15) Wzór oświadczenia dotyczącego wydatków inwestycyjnych.